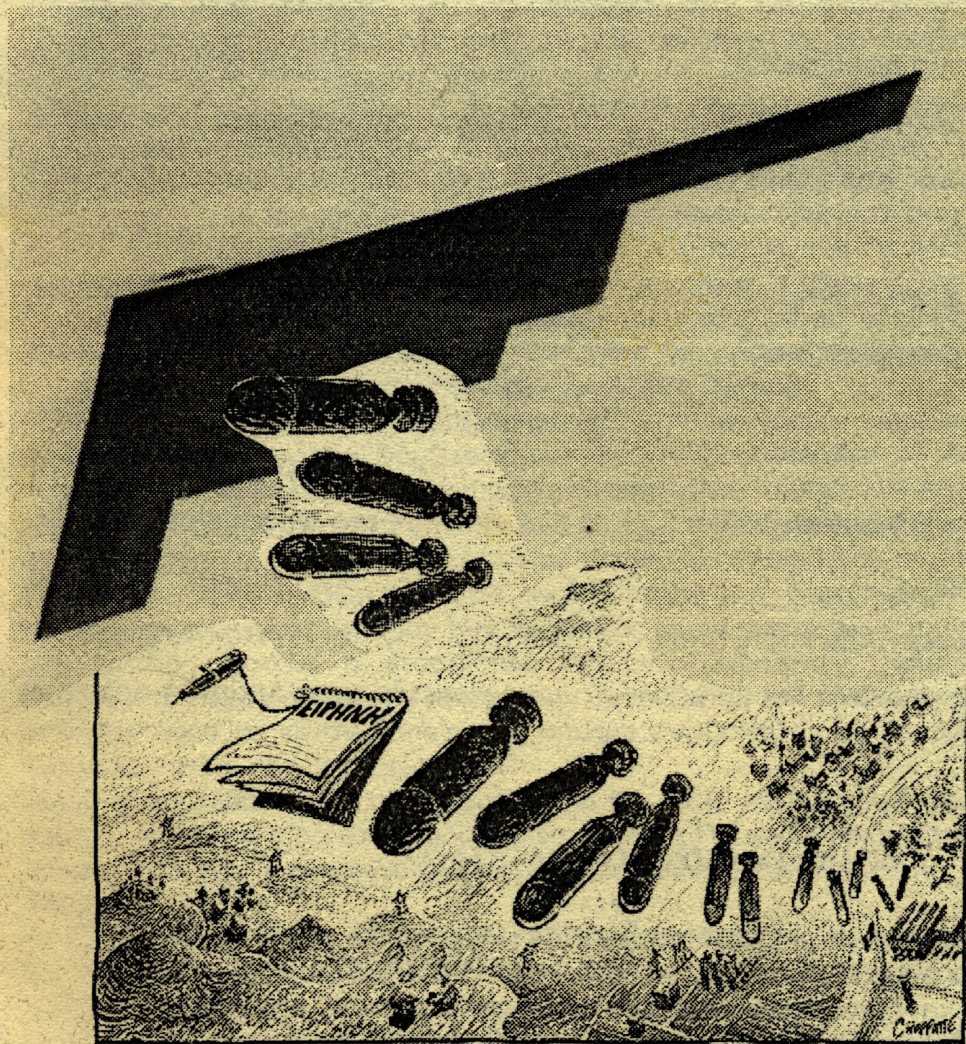

Άνοιξη '99: Η εποχή που ανέδειξε το τελικό

Πρασίνισμα του

Ιμπεριαλισμού

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Τεύχος 3ον * Άνοιξη '99

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ 3 ΑΝΟΙΞΗ 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Σελ. 3... Η «Νέα Τάξη επιβάλλεται;» της συντακτικής ομάδας.
- Σελ. 4... Αγγλικές ασκήσεις. της συντακτικής ομάδας.
- Σελ. 5... Αποτελεί λύση η αφαλάτωση; του Ανδρέα Κυριάκου
- Σελ. 8... Γενετικά Μεταλλαγμένα Τρόφιμα. του Σοφοκλή Σοφοκλέους
- Σελ. 10.. Η συνάντηση της Κολομβίας για τα Μεταλλαγμένα. του Δημήτρη Αριστείδη
- Σελ. 10... Το Συν Είναι του Γιώργου Κύπριου
- Σελ. 11.. Ινδία: Το οικολογικό κίνημα στο πόδι. μετάφραση Δημήτρη Αριστείδη
- Σελ. 13.. Ο Ακάμας της εφηβείας μας. του Άγγελου Χαννίδη
- Σελ. 14.. Κουρδικό. του Γιώργου Γεωργίου
- Σελ. 15.. Πυρηνικά. του Δημήτρη Αριστείδη
- Σελ. 16.. Γράμμα από την Γιουγκοσλαβία της Μπράνκα Ιωβάνοβιτς
- Σελ. 18.. Ποίηση –πόλεμος της Γεωργίας Γεωργίου
- Σελ. 19.. Παιδεία: Η Συνεργασία καθηγητών. της συντακτικής ομάδας
- Σελ. 20.. Μπάγκλαντες: τράπεζα Γκραμην μετάφραση Δημήτρη Αριστείδη

«Πόσα κοστίζει η ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ;»

Θα θέλαμε να σας πούμε «τίποτα!». Είμαστε μια ομάδα εθελοντών. Μας ενώνουν οι πολιτικές αρχές που εκφράζονται στην **ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ**, η συνεργασία για την παραγωγή και διανομή του έντυπου και η παρουσία μας στον χώρο της πολιτικής οικολογίας.

Το έντυπο δημιουργήθηκε με εθελοντική προσφορά χρόνου και εργασίας, με βοήθεια από συνεργάτες και υποστηρικτές και με δικά μας έξοδα.

Είμαστε μη-κερδοσκοπική οργάνωση. Ταυτιζόμαστε με τις απανταχού παγκόσμιες προσπάθειες για την κατάργηση του συστήματος κέρδους. Γι' αυτό και το έντυπο μας δεν έχει «τιμή» όπως τα εμπορεύματα.

Αν θεωρείτε το έντυπο μας αξιόλογο και θέλετε τη συνέχεια της έκδοσής του, είναι σημαντική η **οικονομική σας ενίσχυση**, σύμφωνα με το τι μπορεί να προσφέρει ο καθένας. Πιο έντονα όμως **ζητούμε την πολιτική σας ενίσχυση, υποστήριξη και συνεργασία.**

Η «ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ» ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΤΑΞΗΣ ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ;

- Δύο μέτρα και δύο σταθμά. Το Κόσοβο «χρειάζεται να αυτονομηθεί», το Κουρδιστάν όχι γιατί είναι «τρομοκράτες». Η Σερβία δεν ελέγχεται από τους ηγέτες της «Νέας Τάξης» γι' αυτό πρέπει να συρρικνωθεί. Η Τουρκία είναι πιστός σύμμαχος και της συγχωρείται η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των «τρομοκρατών» και των αυτοχθόνων.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια οι Νατοϊκοί «συγκάλεσαν» συνομιλίες στη Γαλλία αντιπροσώπων της Σερβίας και του Απελευθερωτικού Στρατού των Αλβανοφώνων του Κόσοβο. Η εντολή ήταν «υπογράψετε το ειρηνευτικό σχέδιο ή αλλιώς σας βομβαρδίζουμε». Η Γιουγκοσλαβική ηγεσία απέρριψε το σχέδιο, αντιδρώντας στην πρόνοια για την εγκατάσταση νατοϊκής «ειρηνευτικής» δύναμης στο Κόσοβο γιατί τη θεώρησε ότι θα παραβίαζε τα κυριαρχικά της δικαιώματα. Επίσης αντιπάχθηκε σ'ένα σημείο που **προσθέθηκε** στα «συμφωνηθέντα» κείμενα από τους μεσολαβητές και προνοούσε την άσκηση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης για το Κόσοβο τρία χρόνια μετά από την εφαρμογή της συμφωνίας.

Με το ναυάγιο των «συνομιλιών» άρχισαν οι βομβαρδισμοί, αφού προηγουμένως φρόντισαν να προετοιμάσουν το έδαφος από τα διεθνή κανάλια. Ο πλανητάρχης προσπαθεί να πείσει τη κοινή γνώμη πως οι βομβαρδισμοί δεν στρέφονται ενάντια στον Γιουγκοσλαβικό λαό, αλλά μόνο ενάντια στον Μιλόσεβιτς, τη στιγμή που οι άμαχοι νεκροί είναι εκατοντάδες. Αλήθεια ποιόν πείθει; Οι βομβαρδισμοί έδωσαν την ευκαιρία στην ηγεσία της Γιουγκοσλαβίας να μετακινήσει στρατεύματα προς το Κόσοβο. Οι βόμβες των Νατοϊκών, η πίεση του σερβικού στρατού, καθώς και η μεθοδευμένη εκστρατεία του «Απελευθερωτικού Στρατού» που έδρασε σε συνεργασία με τους νατοϊκούς, εξανάγκασαν τους Κοσοβίτες να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους και να συσσωρεύονται εξαθλιωμένοι στην Αλβανία και στα Σκόπια.

Η ηγεσία του NATO η κύρια υπεύθυνη για το ξεσπίτωμα τόσων ανθρώπων έχει σαν μέλημα την μεγαλύτερη ένταση των βομβαρδισμών στην Γιουγκοσλαβία. Η δυστυχία των χιλιάδων εκτοπισμένων τη βολεύει. Είναι αυτούς που προβάλλει καθημερινά από τα ελεγχόμενα διεθνή κανάλια, τονίζοντας συνέχεια ότι είναι τα θύματα του Γιουγκοσλαβικού στρατού. Όλα αυτά μέσα από τη προσπάθεια της να αντιστρέψει το αντιπολεμικό κλίμα που άρχισε να δημιουργείται.

Το ανησυχητικό για κάθε άνθρωπο είναι η στάση των Ευρωπαϊκών κυβερνήσεων, που δεν σεβάστηκαν αιώνων πολιτισμού των λαών τους και ταυτίστηκαν με τον πλανητάρχη. Ειδικά πιο ανησυχητικό αποτελεί η στάση των Γερμανών Πρασίνων, που πολλοί πίστευαν πως αποτελούσαν προχωρημένο φυλάκιο στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δεν μπορούν τώρα να κατανοήσουν πως σήμερα συμμετέχουν σε βομβαρδισμούς πόλεων, στο όνομα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων!

Τέλος να σημειώσουμε τη πλήρη χρεοκοπία του ΟΗΕ, που με την στάση που τήρησε στο Ιράκ, όπως κι αυτή που τηρεί στους βομβαρδισμούς στη Γιουγκοσλαβία έχασε τον όποιο ρόλο στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και υποκαθίσταται από την ηγεσία της «Νέας Τάξης».

Η Ελληνική κυβέρνηση υπέγραψε τη νατοϊκή απόφαση για τους βομβαρδισμούς, διευκόλυνε και διευκολύνει τα νατοϊκά στρατεύματα, τα οποία βαφτίζει ειρηνευτικά, κόντρα στο λαϊκό αίσθημα σε μια στάση υποτέλειας στα Αμερικάνικα αφεντικά.

Οι αντιδράσεις από ευαισθητοποιημένα κινήματα απέναντι στην ηγεσία των πολυ-εθνικών δεν είναι αρκετές για να ανακοπεί η επιθετική πολιτική πολέμου. Χρειάζονται ευρύτερες λαϊκές κινητοποιήσεις για να αναγκαστεί αυτή η ηγεσία να οπισθοχωρήσει.

- Ο οικονομικός αποκλεισμός του ΙΡΑΚ συνεχίζεται, ενώ παράλληλα οι βομβαρδισμοί έχουν μετακομίσει για λίγο. Μια γενοκτονία συντελείται με τηλεοπτική κάλυψη και κανένας δεν διαμαρτύρεται. Η «Νέα Τάξη» σ' αυτή τη περιοχή έχει επιβληθεί. Προπαγάνδισε κατά κόρο την ανάγκη να τιμωρήσει την ηγεσία του ΙΡΑΚ. Το αν «τιμωρεί» την ηγεσία ή σκοτώνει παιδιά είναι ψύλλοι στ' άχυρα γι' αυτούς!

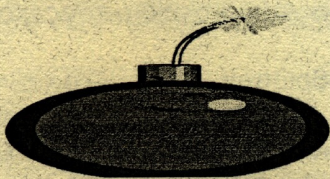
- Το ξυλοφόρτωμα των μεταναστών στη Λάρνακα είχε «αίσιο» τέλος. Τους πακέταραν, τους πλήρωσαν αποζημιώσεις για το ξύλο που έφαγαν, αφού τους έβαλαν να υπογράψουν ότι δεν έχουν άλλες απαιτήσεις, τους φόρτωσαν σε αεροπλάνο, που ναύλωσε η κυβέρνηση και τους πήραν στην Αφρική. Κατά τα άλλα «υποσχέθηκαν» να φέρουν πίσω όσους χρειαστούν όταν θα γίνει η δίκη για την κακοποίηση τους! Λέτε να γίνει δίκη;

ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Τις τελευταίες μέρες με αφορμή τις πρόσφατες βρετανικές ασκήσεις στον Ακάμα, εκφράστηκε η θέση από εκπρόσωπο του «Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών» ότι η κυβέρνηση δεν προσπάθησε όσο έπρεπε για να προσφέρει εναλλακτική περιοχή ασκήσεων, έτσι ώστε να φύγουν από τον Ακάμα.

Η προσφορά άλλης περιοχής προς τους Βρετανούς στρατιωτικούς, ήταν η κυβερνητική θέση από τη στιγμή που μεγάλωσαν οι αντιδράσεις ενάντια στις ασκήσεις στη συγκεκριμένη περιοχή.

Αυτή η θέση πηγάζει από τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική, έναντι στους αποικιοκράτες, που εκφράζεται με την «αιτιολόγηση» ότι: «εν όψη της τουρκικής κατοχής είναι λάθος να ανοίξουμε μέτωπο αντιπαράθεσης με τους Άγγλους, όταν μάλιστα τους χρειαζόμαστε για να βοηθήσουν στην επίλυση του προβλήματος μας».

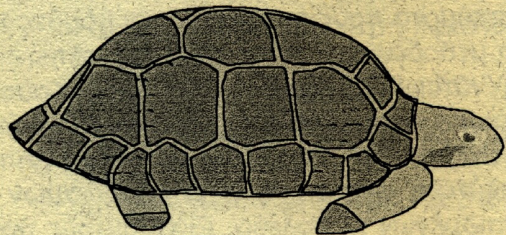
Για την θέση των κυβερνώντων δεν είχαμε απορίες. Ασκούν πολιτική υποτέλειας έναντι στους αποικιοκράτες, που φτάνει μερικές φορές σε συμπεριφορές τοπικών διοικητών-αντιπροσώπων της βρετανικής «αυτοκρατορίας». Μας ξάφνιασε όμως η έκφραση τέτοιας θέσης από εκπρόσωπο οικολογικού χώρου.

Όσο αφορά τις ίδιες τις ασκήσεις, στον Ακάμα, φάνηκε ξεκάθαρα πως οι Εγγλέζοι δεν τις είχαν ανάγκη. Αυτό το έδειξε η ίδια η πρακτική τους το τελευταίο διάστημα. Παρ' όλη τη κατακραυγή, έστειλαν στη περιοχή μόνο μερικές δεκάδες στρατιώτες, οι οποίοι ασκούσαν με άσφαιρα πυρά. Προς τι λοιπόν η επιμονή τους; Ήθελαν να διαμηνύσουν στην κυβέρνηση «μας», την αποφασιστικότητά τους για τη διατήρηση των αποικιακών τους κεκτημένων, τα οποία προσπαθούν κι ανανεώνουν με καινούριες συμφωνίες.

Επικαλούνται, οι διάφοροι ντόπιοι αξιωματούχοι τις συνθήκες εγκαθίδρυσης των βάσεων, για να δικαιολογήσουν τις άδειες που δίνουν για τη διεξαγωγή των στρατιωτικών

ασκήσεων. Δεν εξήγησαν καμιά φορά όμως, πως είναι δυνατό ενώ οι Άγγλοι ηγέτες δεν τήρησαν καμιά συμβατική υποχρέωση τους, ως «εγγυήτρια» δύναμη, με αποκορύφωμα τη στάση τους στην τουρκική εισβολή, η δική «μας» ηγεσία να επιμένει στη διατήρηση των προνομίων τους.

Η κυπριακή κυβέρνηση είχε την ευκαιρία με την ευαισθητοποίηση και την κινητοποίηση ανησυχούντων κατοίκων, να προσπαθήσει να ακυρώσει αποικιοκρατικά προνόμια. Μπορούσε να διεκδικήσει συμπαράσταση από το αντιιμπεριαλιστικό κίνημα της Αγγλίας, που εκφράζει τους πόθους του Αγγλικού λαού για το ξερίζωμα της Αγγλικής αποικιοκρατίας. Είχε ακόμη με το μέρος της τις πρόσφατες διεθνείς αποφάσεις, που ακυρώνουν τις συμφωνίες που έγιναν κάτω από το καθεστώς της

αποικιοκρατικής εξάρτησης. Αντί τούτων μας οδηγά σε μεγαλύτερη εξάρτηση, με τις ρυθμίσεις για τον από «κοινού» έλεγχο του αυτοκινητοδρόμου, βόρεια της βάσης της Επισκοπής, ως και την κυοφορούμενη παραχώρηση για ασκήσεις του πεδίου βολής Καλού Χωριού.

Οι νέες συμφωνίες έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα, γιατί δεν έγιναν υπό απειλή της αποικιοκρατίας, αλλά μεταξύ δυο κυβερνήσεων αναγνωρισμένων από τα Ε. Έθνη. Έτσι με αυτό το τρόπο οι Άγγλοι ανανεώνουν τα «κεκτημένα» τους και δυσκολεύουν μελλοντικές προσπάθειές για τη κατάργησή τους.

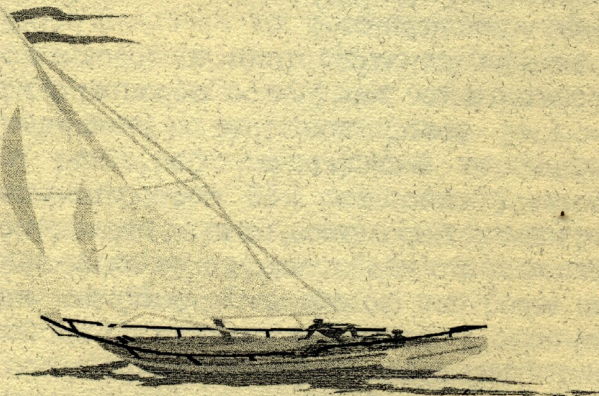
Η οικολογική θεώρηση απέναντι στα αποικιοκρατικά κατεστημένα είναι ξεκάθαρη. Το ζητούμενο στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν είναι η μεταφορά των ασκήσεων από τον Ακάμα σε άλλο βιότοπο, κάτι που όπως φαίνεται αποδέχονται και οι Άγγλοι. Η άποψή μας είναι να μη γίνονται πουθενά ασκήσεις στο νησί μας από τους αποικιοκράτες.

ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΛΥΣΗ Η ΑΦΑΛΑΤΩΣΗ;

ΝΕΡΟ! Κάθε σταγόνα που οικονομείς, είναι και μια κατάθεση ζωής.
ΓΗΠΕΔΟ ΓΚΟΛΦ! Κάθε ένα που οικοδομείς, είναι αφαίρεση πολλών ζωών

του Ανδρέα Κυριάκου

Το πρόβλημα της έλλειψης του νερού είναι στην επικαιρότητα τα τελευταία χρόνια. Το περασμένο χρόνο ήταν οξύτερο, γιατί το ένωσαν άμεσα οι κάτοικοι των πόλεων, κύρια της Λευκωσίας και της Λάρνακας. Οι κάτοικοι των δυο αυτών πόλεων έπαιρναν νερό για ύδρευση δεκαπέντε ώρες τη βδομάδα. Να σημειώσουμε ότι στα υψώματα της Λευκωσίας, υπήρξαν πολλές μέρες που το νερό δεν είχε πίεση να ανέβει στις αποθήκες του νερού. Αυτές οι λίγες ποσότητες, έγινε κατορθωτό να εξασφαλιστούν για τους κατοίκους κι από τη μονάδα της αφαλάτωσης, που άρχισε να λειτουργεί από το καλοκαίρι του

98, ενώ τα φράγματα άδειάζαν σε επικίνδυνα όρια.

Πως φτάσαμε όμως σ' αυτή τη τραγική υδατική κατάσταση;

Από τη κυβερνητική πλευρά η επίσημη θέση, όπως αυτή προπαγανδίστηκε σε κάθε ευκαιρία, ήταν η ανομβρία των τελευταίων χρόνων. Αν παρατηρήσουμε τις στατιστικές της βροχόπτωσης των προηγούμενων ετών, θα δούμε ότι πράγματι υπάρχει μειωμένη βροχόπτωση της τάξης του 9% την περασμένη εξαετία. Αυτό το δεδομένο δεν το παρουσιάζουν οι αρμόδιοι, που τονίζουν τα στατιστικά της περασμένης τριετίας, όπου η μείωση είναι του επιπέδου του 18%. Αυτά τα δεδομένα δεν συνιστούν σε καμιά περίπτωση ανομβρία! Αυτό που θα την αποκαλούσε κάθε σοβαρός μελετητής είναι ολιγομβρία. Ίσως να μας πουν ότι ασχολούμαστε με «τρίχες», αφού το αποτέλεσμα είναι το ίδιο. Η

παραπληροφόρηση δεν είναι ικανή να καλύψει αποσπασματικές ή ανύπαρκτες πολιτικές στον τομέα της υδατικής διαχείρισης. Γιατί περί αυτού πρόκειται όπως θα αναφερθούμε στη συνέχεια.

Όταν αποφάσισαν και προώθησαν, αποσπασματικά, την πολιτική των φραγμάτων, οι τότε κυβερνήσεις, διαλαλούσαν πως έλυσαν το πρόβλημα του νερού. Η «λύση» αυτή, πέρα από το μεγάλο οικονομικό κόστος που φόρτωσε στο λαό μας, δημιούργησε ένα μεγαλύτερο κόστος που είναι δύσκολο να αποτιμηθεί με οικονομικά κριτήρια. Είναι αυτό των περιβαλλοντικών προβλημάτων, της αλλοίωσης του κάτω ρου των ποταμών και των χειμάρρων, από τα φράγματα μέχρι τη θάλασσα που είχε σαν συνέπεια την καταστροφή σημαντικών οικοσυστημάτων του νησιού μας. Φυσικά κι αυτή η αποσπασματική λύση φάνηκε στη πράξη ότι είχε ημερομηνία λήξης την άνοιξη της προηγούμενης χρονιάς, όταν τα φράγματα σχεδόν άδειασαν και παρ' όλες τις «δεήσεις» δεν κατάφεραν να διαφοροποιήσουν την κατάσταση!

Επιμένουν στη συνέχιση της αδιέξοδης πολιτικής

Θα περίμενε κανένας, πως εν όψη της νέας δραματικής υδατικής κατάστασης οι κυβερνώντες θα εύρισκαν την ευκαιρία, να μελετήσουν και να εφαρμόσουν επιτέλους μια μακροπρόθεσμη και αξιόπιστη πολιτική, πάνω στο κυριότερο φυσικό πόρο, το νερό. Αντί τούτου είδαμε τη συνέχιση της προώθησης της ίδιας πολιτικής: που είχε σαν άξονα την προώθηση των γηπέδων γκολφ, των πισίνων στα πλουσιόσπιτα και στις τουριστικές μονάδες, των ψυχαγωγικών μονάδων νερού, των υδροβόρων καλλιεργιών και άλλων υδροβόρων ενασχολήσεων. Με την ακολουθούμενη πολιτική αναρωτιόμαστε μήπως αυτοί που χαράσσουν την πολιτική του νερού έχουν την εντύπωση ότι βρισκόμαστε κάπου στη βόρεια Ευρώπη κι έχουμε ετήσια βροχόπτωση δύο μέτρα! Μόνο έτσι μπορεί να δικαιολογηθεί η ακολουθούμενη πολιτική. Σε δημόσιες δηλώσεις του ο υπουργόςκαι περιβάλλοντος δήλωσε πως την οριστική λύση

του υδατικού προβλήματος θα τη δώσει η αφαλάτωση! Έκφρασε επίσης τη γενική του φιλοσοφία σ' ότι αφορά το υδατικό, που συνοψίζεται στη νεοφιλελεύθερη άποψη, της ένταξης του νερού, στο καπιταλιστικό νόμο της αγοράς και της ζήτησης! Δεν μας εξήγησε φυσικά πως γίνεται η εταιρεία του Λανίτη, να απορρίψει τη λύση της αφαλάτωσης, έπειτα από τη σχετική μελέτη των Αμερικάνων εμπειρογνομόνων, για τη τουριστική μονάδα στο Χα Ποτάμι, γιατί θεωρήθηκε ακριβή λύση και πως θα «συμφέρει» η αφαλάτωση που προωθεί η κυβέρνηση;

Οι μελέτες των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Ότι αφορά τις μελέτες των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, πέρα της γενικότερης κυβερνητικής πρακτικής, που γίνονται κατόπι εορτής για να αιτιολογήσουν κάποιο έργο, στις δυο περιπτώσεις των «κινητών» μονάδων αφαλάτωσης, ο εν λόγω υπουργός δήλωσε πως δεν χρειάζονται τέτοιες μελέτες γιατί οι μονάδες είναι «κινητές»! Κινητές μονάδες που θα αφαλατώνουν 20 χιλιάδες τόνους νερό την ημέρα και το μόνο κινητό χαρακτηριστικό τους είναι τα λυόμενα υποστατικά! Άντε να πείσει τους αντιδρούντες κατοίκους πως οι «κινητές» μονάδες αφαλάτωσης δεν ρυπαίνουν και αν μετά την εγκατάσταση αποδεικτεί το αντίθετο, δεν θα επικαλεστεί το υψηλό κόστος για τη μεταφορά τους; Πολύ άχαρος ρόλος.

Τη δεύτερη σταθερή μονάδα αφαλάτωσης, δυναμικότητας 40 χιλιάδων τόνων την ημέρα, προγραμμάτισαν την εγκατάσταση στο χώρο της αλυκής της Λάρνακας, νότια του αεροδρομίου, σε ένα σημαντικό βιότοπο, που έχει χαρακτηριστεί προστατευόμενος. Η αντίδραση του δημάρχου της πόλης είναι απόλυτα δικαιολογημένη, ως και το αίτημα του για αξιόπιστες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, πριν από την εγκατάσταση της

μονάδας. Εμείς θα προσθέταμε ότι στις σχετικές μελέτες, πέρα από τη ρύπανση κι αλλοίωση του νερού και του αέρα στη περιοχή, πρέπει να αποτιμηθεί και το ενεργειακό κόστος, τόσο της αφαλάτωσης, όσο και της άντλησης του νερού.

Υπεράντληση η ρίζα του προβλήματος

Μια βασική οικολογική προσέγγιση στο θέμα του νερού, αλλά και για άλλους φυσικούς πόρους, αποτελεί η αρχή της συνετής χρήσης τους. Είναι σημαντικό να παραδώσουμε στην επόμενη γενιά, την ίδια ποιότητα και την ίδια ποσότητα φυσικών πόρων που εμείς κληρονομήσαμε.

Η σημερινή πολιτική κάνει εντελώς το αντίθετο. Από επίσημες στατιστικές, τα υπόγεια στρώματα δέχονται κάθε χρόνο 230 εκατομμύρια τόνους νερό κατά μέσο όρο. Την ίδια περίοδο η άντληση από αυτά εκτιμάται γύρω στα 270 εκατομμύρια. Έχουμε δηλαδή μια υπεράντληση της τάξης των 40 εκατομμυρίων τόνων νερού περίπου.

Η υπεράντληση νερού, αποτελεί ουσιαστικά αφαίρεση αυτού του ζωτικού πόρου από τις επόμενες γενιές, που τους υποθηκεύει σοβαρά το δικαίωμα στη ζωή. Ήδη οι δυσμενείς επιπτώσεις που παρουσιάστηκαν στη περιοχή Παραλιμνίου, με τη εισχώρηση της θάλασσας στο υδρόστρωμα και το αλμύρισμα του νερού των διατρήσεων, εμφανίζονται και στη περιοχή Ζακακίου τα τελευταία χρόνια. Για αυτή τη περιοχή πέρα από την υπεράντληση, σημαντικό ρόλο έπαιξε και το φράγμα του Κούρη που της αποστέρησε σημαντικές ποσότητες νερού.

Στοιχεία οικολογικής πολιτικής

Είναι σημαντικό, για τη σωστή χάραξη μιας μακροπρόθεσμης πολιτικής, να παίρνονται σοβαρά υπόψη τα υδρολογικά δεδομένα του νησιού μας. Αυτά τα δεδομένα πρέπει να συνηγορηθούν με όλες τις παραμέτρους της ζωής.

Σημαντικό στοιχείο που θα μας βοηθήσει στη χάραξη μιας σωστής πολιτικής, είναι η μελέτη της ιστορίας μας, ειδικά ότι αφορά την υδατική συμπεριφορά των προγόνων μας. Μέσα από αυτή τη μελέτη, διαπιστώνουμε ότι στο νησί μας κυριαρχούσαν οι ξηρικές καλλιέργειες και καλλιέργειες που εχρειάζοντο λίγο νερό και ήταν ανθεκτικές στη ξηρασία. Οι πρόγονοι μας είχαν αποκτήσει τη γνώση με το πέρασμα των αιώνων και έδεσαν άρρηκτα τις διατροφικές τους συνήθειες και πιο πλατιά τον τρόπο ζωής

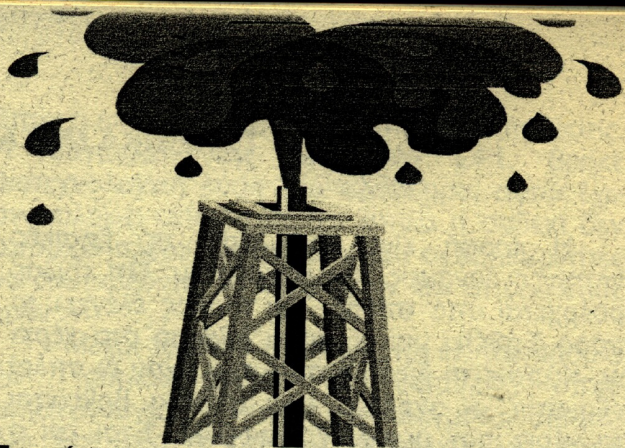
τους με τις καιρικές συνθήκες, βροχόπτωση - ξηρασία κι εποχιακές καλλιέργειες. Είναι μέσα από αυτή τη πρακτική τους που μας κληρονόμησαν σημαντικούς φυσικούς πόρους. Έχοντας σαν βάση τα προηγούμενα, σημαντική πολιτική κατεύθυνση που θα εξοικονομήσει σημαντικές ποσότητες νερού από τη γεωργία, θα είναι η επιστροφή στις παραδοσιακές ντόπιες καλλιέργειες. Άμεσα εφικτό βήμα θα ήταν η κατάργηση όλων των υδροβόρων καλλιεργιών. Ας μη ξεχνάμε ότι η γεωργία απορροφά πέρα του 75% του νερού που διαθέτεται. Επίσης θεωρούμε λανθασμένο τον εξαγωγικόν προσανατολισμό της γεωργίας, με το εξωφρενικό της εξαγωγής προϊόντων αρκετά υδροβόρων.

Είναι αδιανόητο σ' ένα χώρο που κάνουν αφαλάτωση, την ίδια περίοδο να δίνουν άδειες για τη κατασκευή γηπέδων γκολφ. Οι μεγάλες ποσότητες νερού που χρειάζονται, οι οποίες αυξάνονται στις περιόδους ξηρασίας, η μόλυνση των υπογείων νερών από τη συνεχή χρήση βιοκτόνων και φυτοφαρμάκων, καθώς και η επέμβαση στο τοπίο για την κατασκευή τους, αποτελούν σοβαρούς αποτρεπτικούς παράγοντες για την κατασκευή τους.

Οι πισίνες είναι ένας ακόμη παράγοντας σπατάλης νερού. Εδώ αναφερόμαστε για τις οικογενειακές πισίνες στα «αρχοντόσπιτα», που μεσούσης της «ανομβρίας» ξεφύτρωσαν σαν μανιτάρια. Είναι καιρός πιστεύουμε να κτυπηθεί ο αρχοντο-χωριάτικος μεγαλοαστισμός που στη συγκεκριμένη περίπτωση απομυζά από το κοινωνικό σύνολο τον πιο ζωτικό φυσικόν πόρο.

Σημαντική εξοικονόμηση μπορεί να έχουμε με το βιολογικό καθαρισμό των λυμάτων και την επαναχρησιμοποίησή τους.

Για να γίνει εφικτή μια οικολογική διαχείριση του νερού, χρειάζεται μια ολοκληρωμένη πολιτική. Αυτή πρέπει να ξεκινά από τη θεώρηση, ότι το νερό είναι κοινωνικό απαραίτητο αγαθό, ανήκει δηλαδή σε όλους τους κατοίκους ανεξάρτητα που ευρίσκεται. Η αιτιολογία ότι «είναι από τη διάτρησή μου και το κάνω ότι θέλω» βρίσκεται στην αντίπερα όχθη αυτής της πολιτικής. Η δημιουργία ενιαίου φορέα του νερού, που θα βασίζεται στην οικολογική διαχείριση του και στην κοινωνική συναίνεση, όπως και η προώθηση της ανάλογης νομοθεσίας θα είναι βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Η ενημέρωση του λαού κι η εμπλοκή του στη χάραξη μιας εχέγγυους πολιτικής, θα εγγυηθεί και την εφαρμογή της.

Πιστεύουμε πως με την υιοθέτηση μιας οικολογικής πολιτικής θα είναι εντελώς αχρείαστη η αφαλάτωση και έτσι η κοινωνία θα γλιτώσει από το περιβαλλοντικό και οικονομικό κόστος της.

Δυστυχώς η σημερινή κυβερνητική πολιτική στο θέμα είναι κοντόφθαλμη και στερείται οράματος. Προσπαθεί να αντιγράψει χρεοκοπημένες πρακτικές από το εξωτερικό, αποδέχεται χωρίς αντιστάσεις τον παγκόσμιο καπιταλιστικό καταμερισμό εργασίας και στη συνέχεια καλείται ο λαός να πληρώσει όλες τις επιπτώσεις. Έχουμε τη θέση πως είναι στο χέρι του λαού μας να ανατρέψει αυτή τη πολιτική. Από τη δική μας μεριά θα προσπαθήσουμε να βοηθήσουμε.

Υστερόγραφο.

Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τη σταθερή μονάδα αφαλάτωσης, στην αλυκή της Λάρνακας, θα γίνει από την Ισραηλίτικη κατασκευάστρια εταιρεία! Ανέλαβε μάλιστα την υποχρέωση της σχετικής μελέτης δωρεάν! Τώρα είμαστε ήσυχoi. Η μονάδα δεν θα ρυπαίνει! Θα μας το δηλώσει γραπτά η εταιρία από την «μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων»!

Σε μπανανία ζούμε, όλα είναι δυνατά!

- Αν τα φράγματα γεμίσουν και το νερό της αφαλάτωσης δεν θα το χρειαζόμαστε, τα εργοστάσια της αφαλάτωσης θα εργάζονται και θα χρησιμοποιούμε το νερό τους για τον εμπλουτισμό των υπογείων στρωμάτων!

Τα πιο πάνω τα είπε ο Υπουργός της Γεωργίας και του περιβάλλοντος, σε δημόσια ενημέρωση του οικολογικού χώρου.

Το ακούσαμε κι αυτό.

- Ανώτερος αξιωματούχος του ίδιου υπουργείου σε απάντηση του στην ερώτηση «τι θα γίνεται αν με τη μελλοντική λειτουργία των τεσσάρων μονάδων αφαλάτωσης, δεν θα χρειαζόμαστε ποσότητα νερού.» Η απάντηση θα το στέλνουμε στα φράγματα!

Τα σχόλια δικά σας.

ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Του Σοφοκλή Σοφοκλέους

Η τροφή είναι μια από τις βασικές κινητήριες δυνάμεις του ανθρώπου. Ότι τρώμε προέρχεται από σπόρο, και όποιος ελέγχει το σπόρο διαθέτει μια τεράστια δύναμη στα χέρια του. Κάποτε τη δύναμη αυτή την είχαν οι απλοί άνθρωποι, οι αγρότες, ενώ σήμερα βρίσκεται στα χέρια των μεγάλων εταιρειών. Έτσι και η τύχη της ζωής μας πέρασε στα χέρια τους.....

Αυτά τα οποία μας απασχολούν σήμερα σχετικά τα γενετικά μεταλλαγμένα τρόφιμα (GMT) ξεκίνησαν ως ερευνητικά προγράμματα πριν 25 περίπου χρόνια και είχαν παρουσιαστεί τότε σαν μοναδικές λύσεις μη επιδεχόμενες εναλλακτικές προσεγγίσεις. Φάνηκε όμως από πολύ νωρίς ότι τα GMT αποτελούσαν μονόδρομες αποφάσεις, που ουσιαστικά στέκονταν εμπόδιο σε άλλες πιθανές λύσεις. Αποτελούσαν ουσιαστικό εμπόδιο στην ταυτόχρονη ανάπτυξη εναλλακτικών προοπτικών και λύσεων, που με τη σειρά τους θα μπορούσαν να δημιουργήσουν καλύτερες συνθήκες για λήψη αποφάσεων με προοπτικές.

ΠΡΑΣΙΝΗ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Οι Αμερικανοί υποστηρίζουν ότι με τη χρήση της βιοτεχνολογίας η γεωργία θα καταστεί πιο ασφαλής και περιβαλλοντικά βιώσιμη, αφού θα αποφεύγονται οι δαπανηρές ασθένειες και θα ελαχιστοποιείται η ανάγκη χρήσης φυτοφαρμάκων. Γενικά θεωρούν την γενετική βιολογία ασφαλέστερη από την κλασική διασταύρωση ειδών κατά την οποία εισάγονται χιλιάδες νέα γονίδια. Υπόσχονται ότι τα GMT δεύτερης γενιάς (λειτουργική τροφή), που θα δημιουργηθούν τα επόμενα χρόνια και θα απευθύνονται στον συνηδαιτόν καταναλωτή, εκτός του ότι θα είναι φθηνότερα από τα συνηθισμένα θα είναι και πιο υγιεινά. Η λειτουργική τροφή θα έχει μεγαλύτερη διατροφική αξία, τα έλαια θα περιέχουν λιγότερα λιπαρά, το σιτάρι θα περιέχει περισσότερη πρωτεΐνη, η γεύση και η μορφή θα είναι καλύτερη.

Στην Ευρώπη τόσο οι καταναλωτές όσο και οι επιστήμονες διακατέχονται από μια περισσότερο επιφυλακτική στάση. Ο σκεπτικισμός αυτός έφτασε και στα αυτιά των υπευθύνων της Ε.Ε. Από το Σεπτέμβριο του 1998 μπήκε σε ισχύ ο υπ' αριθμόν 1139/98 κανονισμός της Ε.Ε., ο οποίος ρυθμίζει την σήμανση των προϊόντων που περιέχουν γενετικά μεταλλαγμένα σόγια ή καλαμπόκι. Ο κανονισμός αυτός δυστυχώς δεν ρυθμίζει ικανοποιητικά τη σήμανση όλων των άλλων

γενετικά μεταλλαγμένων τροφίμων (GMT), όπως για παράδειγμα το άμυλο από μεταλλαγμένο γενετικά καλαμπόκι και τη λεκιθίνη από μεταλλαγμένη γενετικά σόγια, αφού ως επιπρόσθετα υλικά δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο για υποχρεωτική σήμανση! Τέτοια και πολλά άλλα παρόμοια παραθυράκια αφήνει ο κανονισμός αυτός.

Οι σύνδεσμοι καταναλωτών και εξειδικευμένες μη κυβερνητικές οργανώσεις που ασχολούνται με το θέμα αυτό έχουν σημαντικές αντιρρήσεις στις δρομολογούμενες εξελίξεις, κυρίως εξαιτίας των πιθανών επιπτώσεων στην υγεία του πληθυσμού και όχι μόνο.

ΥΓΕΙΑ

Δύο είναι τα βασικά προβλήματα των GMT σε σχέση με την υγεία του πληθυσμού, τα οποία πηγάζουν από το γεγονός ότι η βιογενετική απέχει πολύ από του να είναι μια ελεγχόμενη και αναπαραγόμενη επιστήμη, αφού εμπεριέχει σε μεγάλο βαθμό τον παράγοντα της τύχης.

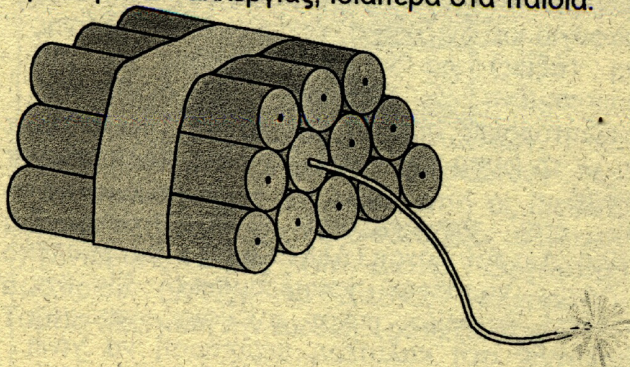
1. Σε ότι αφορά στη διοχέτευση γονιδίων ανθεκτικών στα αντιβιοτικά προκαλεί εύλογη ανησυχία κατά πόσο αυτά δεν θα ευνοήσουν την εμφάνιση πανίσχυρων βακτηριδίων. Πώς θα μπορούσε να γίνει αυτό; Για τον έλεγχο της επιτυχούς μεταφοράς ενός ή περισσότερων γονιδίων από το ένα είδος στο άλλο τοποθετούνται ως δείχτες γονίδια ανθεκτικά σε συγκεκριμένα αντιβιοτικά ταυτόχρονα με τα μεταλλαγμένα γονίδια. Τα κύτταρα έρχονται μετά σε επαφή με αντιβιοτικά και αν συνεχίσουν να αυξάνονται αυτό θεωρείται ως απόδειξη της επιτυχούς μεταφοράς. Το ανθεκτικά γονίδια αποτελούν δυνητικό κίνδυνο, αφού είναι δυνατό να μεταφερθούν και τοποθετηθούν σε άλλα βακτηρίδια και ο ίδιος ο οργανισμός να δημιουργήσει ανάλογα ανθεκτικά ένζυμα. Αποτέλεσμα είναι σε περίπτωση πάθησης του γαστρεντερικού συστήματος τα χορηγούμενα/απαιτούμενα αντιβιοτικά να μην μπορούν να δράσουν. Δυνατή είναι επίσης η εξολόθρευση της δράσης αντιβιοτικών, ιδιαίτερα όταν γίνεται χρήση ωμών γενετικά αλλοιωμένων φρούτων, λαχανικών, σπόρων. Η τεχνολογία και τεχνογνωσία υπάρχει για την αφαίρεση από το τελικό προϊόν των δειχτών γονιδίων ανθεκτικών σε συγκεκριμένα αντιβιοτικά. Δεν γίνεται όμως γιατί κάτι τέτοιο θα μεγάλωνε τα κόστη.

Επίσης δεν μπορεί να αποκλειστεί με σιγουριά ούτε η ανεξέλεγκτη συσσώρευση παρασιτοκτόνου σε μεταλλαγμένα φυτά που απορροφούν και αποθηκεύουν φυτοφάρμακα. Τα μεταμοσχευμένα γονίδια εξάλλου ενδέχεται με τον φυτικό πολλαπλασιασμό να

διασκορπιστούν στη φύση επιφέροντας καταστροφικές μεταβολές. Πως μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα διάφορα ζιζάνια να αποκτήσουν ανοχή στα ζιζανιοκτόνα ή ακόμη τα ανθεκτικά φυτά να επιφέρουν αλλαγές και στα παράσιτα από τα οποία απειλούνται καθιστώντας τα ισχυρότερα;

2. Με τη μεταφορά νέων ενζύμων σε μικροοργανισμούς και νέων πρωτεϊνών σε φυτικούς οργανισμούς υπάρχει πιθανότητα αύξησης των αλλεργιών από τρόφιμα. Ιδιαίτερα επικίνδυνες θεωρούνται πρωτεΐνες, που μέχρι σήμερα δεν βρίσκονταν στην τροφική αλυσίδα, αφού δεν είναι γνωστές οι αλλεργικές τους ιδιότητες.

Το πιο γνωστό παράδειγμα αποτελεί η γενετικά μεταλλαγμένη σόγια του ερευνητή HiBred, στην οποία μεταφέρθηκε πρωτεΐνη από καρυδοειδές με στόχο τη βελτίωση της ποσότητας σε πρωτεΐνες. Παρατηρήθηκε αυξημένη αλλεργική αντίδραση τόσο σε αλλεργικούς όσο και μη αλλεργικούς, με αποτέλεσμα τη ματαίωση της μαζικής παραγωγής του προϊόντος αυτού. Κάτι τέτοιο είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό αφού παρατηρείται έτσι και αλλοιώς μια γενική αύξηση των κρουσμάτων αλλεργίας, ιδιαίτερα στα παιδιά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Σε μια αγορά που εκτιμάται να φτάσει μέχρι το 2010 τα 300 δισ. δολάρια οι μεγάλες εταιρείες ακονίζουν τα δόντια τους. Στις ΗΠΑ υπάρχουν περίπου 1300 εταιρείες που δρουν στο χώρο της βιοτεχνολογίας, απασχολούν ένα εκ. μισθωτούς και κάνουν ετήσια κέρδη 13. δισ. δολάρια. Τεράστια ποσά δίνονται για την έρευνα από κρατικούς, κοινοτικούς και άλλους φορείς.

Εν τω μεταξύ οι μέθοδοι που χρησιμοποιούν οι εταιρείες για να επιτύχουν στην ανταγωνιστική αγορά θυμίζουν μεσαιώνα. Η εταιρεία Monsanto υπαγορεύει στους αγρότες που χρησιμοποιούν τους μεταλλαγμένους σπόρους σόγιας της εταιρείας αυτής την ταυτόχρονη χρήση του παρασιτοκτόνου (βιοκτόνου) "Round up". Επίσης τους απαγορεύει να χρησιμοποιούν τμήμα της σοδειάς ως σπόρο για την νέα χρονιά. Πολλοί από αυτούς έχουν προσαχθεί σε δικαστήρια,

όπου η εταιρεία απαιτεί τεράστιες αποζημιώσεις. Η θυγατρική της Monsanto DPL βρήκε βιοτεχνολογική λύση στο πρόβλημα, αφού έχει ανακαλύψει μέθοδο με την οποία η σοδειά δεν σπορίζει πλέον, με αποτέλεσμα οι καλλιεργητές να αναγκάζονται να αγοράζουν νέο σπόρο κάθε χρόνο!

Μέχρι το 2000 υπολογίζεται ότι παγκόσμια θα τριπλασιαστούν οι εκτάσεις όπου καλλιεργούνται γενετικά μεταλλαγμένα σιτηρά. Στη Βρετανία η γενετικά μεταλλαγμένη σόγια υπάρχει σε ποσοστό 60% της βιομηχανοποιημένης τροφής και φτάνει από τη μπίρα μέχρι τα μπισκότα. Η Κίνα με τα 1.2 δισ. πληθυσμό τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ της αγροτικής βιοτεχνολογίας. Η Ιαπωνία επιτρέπει την εισαγωγή γενετικά μεταλλαγμένου καλαμποκιού και σόγιας χωρίς την απαραίτητη σήμανση. Ο Καναδάς, η Αργεντινή, η Βραζιλία έχουν μπει από καιρό στον ανταγωνισμό αυτό. Οι χώρες της Ε.Ε. ακολουθούν κάπως δισταχτικά αλλά με σταθερούς στόχους να μη χάσουν το τραίνο αυτό, βάζοντας ταυτόχρονα κάποιους νομικούς περιορισμούς.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Επιτρέποντας το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας για τους γενετικά μεταλλαγμένους οργανισμούς, το αμερικανικό ανώτατο δικαστήριο έθεσε το 1980 το νομικό θεμέλιο για την ιδιωτικοποίηση και εμπορευματοποίηση της τεχνολογίας αυτής. Παράδειγμα. Με την τυχαία «ανακάλυψη» που έκανε κάποιος επιστήμονας του αμερικανικού πανεπιστημίου του Colorado της αρσενικής Quinoa, η οποία δεν είναι σε θέση να γονιμοποιηθεί, ιδιωτικοποιούνται ουσιαστικά οι γνώσεις και η εργασία αιώνων των βολιβιανών γεωργών, οι οποίοι γνώριζαν τις ιδιότητες του φυτού αυτού και το χρησιμοποιούσαν παραδοσιακά από αιώνες! Αυτό αποτελεί παγκοσμιοποίηση της αδικίας.

Θετικό παράδειγμα αντίστασης κατά της πολιτικής της Monsanto αποτελεί το κίνημα των Ινδών αγροτών, που έφτασαν μέχρι το κάψιμο χωραφιών που ήταν φυτεμένα με μεταλλαγμένους σπόρους.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ανοίγοντας το περιοδικό ΑΓΡΟΤΗΣ βλέπουμε ότι οι εταιρείες NOVARTIS, ZENECA, DU PONT, και φυσικά η MONTANO αντιπροσωπεύονται στη Κύπρο και διαφημίζουν τα προϊόντα τους με ολοσέλιδες έγχρωμες λαχταριστές φωτογραφίες. Στα πλαίσια της αναβάθμισης, βελτίωσης και αύξησης της παραγωγής του Κύπριου αγρότη, γνωρίζοντας τη νοοτροπία τόσο των εταιρειών όσο και του ίδιου του αγρότη και το γεγονός της μη ύπαρξης νομοθεσίας στο τόπο μας που να διέπει τη χρήση των GMT όλα θα πρέπει να θεωρούνται

πιθανά. Το παράδειγμα των σοκολάτων Torlegone και η χρήση ή μη λεκιθίνης από γενετικά μεταλλαγμένη σόγια είναι ακόμη νωπώ στη μνήμη μας.

ΠΡΟΤΑΣΗ

Στο σημερινό παραλογισμό του ανθρώπου με τα γενετικά μεταλλαγμένα προϊόντα η μόνη ουσιαστική άμυνα είναι, η τροφή μας να είναι από παραδοσιακές ποικιλίες. Η νομοθεσία για υποχρεωτική σήμανση των ΓΜΤ, θεωρείται το ελάχιστο που θα μπορούσε να γίνει για την προστασία του ανίδεου καταναλωτή.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το ζήτημα αρχικά φαίνεται να είναι απλό. Γίνεται μεταφορά ενός ή περισσοτέρων γονιδίων από το ένα είδος στο άλλο, σπάζοντας έτσι το φράγμα των ειδών, που αποτελεί βασικό στοιχείο της φυσικής τάξης με κάποια γνωστά-άγνωστα συνεπακόλουθα. Όμως ο κίνδυνος εντοπίζεται τελικά όχι στην έρευνα καθ' αυτή αλλά στην πιθανότητα η γενετική να καθορίζεται από τα συμφέροντα της αγοράς. Από τα προλεγόμενα φαίνεται ότι γίνεται άκρατη εμπορευματοποίηση της γνώσης και κατ' επέκταση και της τύχης της ζωής μας.

Προβλέπονται όμως και χειρότερα. Με τον προβλεπόμενο στην νέα χιλιετιρίδα εντοπισμό και αποκρυπτογράφηση των γονιδίων που αποτελούν τον ανθρώπινο οργανισμό θα δημιουργηθεί η δυνατότητα του αναπρογραμματισμού του γενετικού κώδικα, οργανώνοντας έτσι μια δεύτερη γένεση, κάτι που απειλεί τη γνωστή εξελεκτική διαδικασία. Τι θα γίνει στην -πιθανή- περίπτωση που λίγες πολυεθνικές εταιρείες αποκτήσουν τον έλεγχο της ανθρώπινης γενετικής κληρονομιάς;

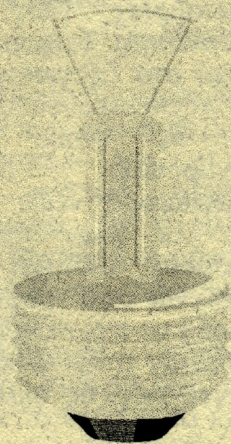
Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ

Ο ξένος τύπος πληροφορεί ότι την τελευταία βδομάδα του Φλεβάρη 1999, αντιπροσωπείες από 170 χώρες συναντήθηκαν στη Καρτασιένα της Κολομβίας για να συζητήσουν «ασφαλείς» τρόπους εμπορίας Γενετικά Μεταλλαγμένων Οργανισμών (ΓΜΟ). Οι Ενωμένες Πολιτείες Αμερικής μπουκόταραν την υπογραφή συμφωνίας, παρά του ότι δεν είχαν δική τους αντιπροσωπεία στις διαβουλεύσεις.

Οι ανταποκρίσεις μιλούν για ισχυρές ομάδες εκπροσώπων βιομηχανικών κολοσσών, οι οποίες άσκησαν πιέσεις στους εκπροσώπους «ορισμένων χωρών», για να καταψηφίσουν τις αποφάσεις των Ευρωπαϊκών χωρών, που διατηρούν επιφυλάξεις για την ελεύθερη εμπορία μεταλλαγμένης σόγιας και αραβοσίτου.

Η Κύπρος αντιπροσωπεύτηκε στην Κολομβία; Αν ναι, πως ψήφισαν οι «δικοί μας»;

Δημήτρης Αριστειδής

Το σύν είναι

ΦΙΛΟ-ΛΟΓΙΑ + ΟΙΚΟ-ΦΙΛΙΑ => ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Αυτό "ας πούμεν" θά μπορούσε νά έδιδε το στίγμα τής δικής μου... φιλοσοφίας, κι ας μὴν βιαστοὺν νά τὰ βάλουν μαζί μου οι έχοντες τό μεράκι τής μαθηματικῆς ακρίβειας: ἕνα συλλογισμό τολμησα...

Θέλω νά πῶ, ὅτι, ἂν αγαπάς τό σπίτι σου (οικο-) καί θέλεις νά τόχεις καθαρό, ζεστό, φιλόξενο καί τό περιβάλλον εἶν' αλλοτριωμένο, ψάχνεις (τότε) καταφύγιο καί διεξοδο σ' εκείνες τίς παραδόσεις (ἤθη + ἄξίες) γιά νά ἀντεπεξέλθεις μέ μία ισορροπημένη ὑγιεινή διαβίωσης. Συνειδητοποιεῖς δηλαδή τήν σχέση τής ψυχῆς σου μέ τή φύση τής - ποῦ δέν εἶναι ἄλλη παρά λογική!

Καί... ἔτσι επιτυγχάνεται ἡ ἐπι-κοινωνία ἡ λογική. Διά τοῦ λόγου (ΔΙΑΛΟΓΟΣ) καί πρέπει ὁ Λόγος νά εἶναι πεπαιδευμένος. Ἄν ὄχι, στερεῖται παιδείας, εἶναι ἀνοῦσιος, φτωχός, καταλήγων στή καλύτερη περίπτωση νά γίνει (μία) τέχνη, ὅπως μάς τήν ἐπεξηγεῖ (ὅμως) τό σοφόν ρητό: "ἡ πενία τέχνας κατεργάζεται".

Ἐπόμενον καί φυσικόν νά καταφευγεῖ ὁ φορεας τοιαύτης τεχνῆς, σι' ἀπαραίτητα ὑλικά, στά λειψά ὑλικά, καί ἀκόμα νά προσφευγεῖ στά δανεικά ἢ ψεγαδιασμένα ὑλικά. Φτάνει νά ἐπιτύχει κι' ὅτι-ὅπως τύχει. -Ἀλλιῶς θά μιλούσαμε γιά καλλιτεχνία!-

Αὐτός ὁ φορεας σίγουρα δέν θά γίνει ποτέ Δημιουργός, ποτέ συνειδητοποιημένος Ἄνθρωπος μέ ὄψη καί φωνή. Δηλαδή νά ἔχει ἔποψη, νά εἶναι φτωτερός. Θά παραμεινεῖ ζῶν (ζαω-ζω) μέ λαλιά (φλύδαρος). Δέν θά μείνει νουνεχής, θά γίνει νωχελής.

"Ἄρα, συνέπεια αὐτόματη: δέν θά λαμπρύνῃ τό περιβάλλον του (μάλλον) θά τό φτωχύνει κ' ἴσως καταστρέψει. Θά μοιάζει ὅπως τό παραδοσιακό σπιτικό κέραςμα σέ πλαστικό σκεῦος ἢ σακκούλι.

"Ἄρα μέ... μαθηματική ἀκρίβεια ἔχομεν τό ἀλλοτριωμένο εἶναι! - δυστυχῶς.

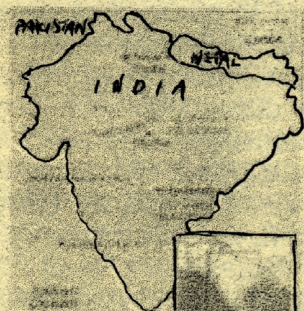
Γεώργιος ὁ Κύπριος

Στην Ινδία οι αγρότες καίνε την παραγωγή, κοροϊδεύουν τους ηγέτες και πεθαίνουν

μετάφραση Δημήτρη Αριστείδη

Πενήντα χρόνια μετά τον αγώνα της Ινδίας για ανεξαρτησία ο οποίος τελείωσε με τη νίκη, ένας άλλος αγώνας αντίστασης από τη βάση βρίσκεται σε εξέλιξη. Η αγροτική Ινδία είναι τόπος δράσης ενός από τα μεγαλύτερα, τα πιο δυναμικά και πιο εκφραστικά περιβαλλοντικά κινήματα του κόσμου.

Μικρό-γεωργοί, παραδοσιακοί ψαράδες, μέλη φυλετικών ομάδων (Adivasi), οι πιο χαμηλά στην ταξική Ινδία (andouchables, Dalit), οι πιο φτηνά αμειβόμενοι εργάτες των εργοστασίων, γυναικείς ομάδες και αγρότες που έχουν εκτοπιστεί από το κτίσιμο των φραγμάτων, αντιστέκονται με όλη τους τη δύναμη, σε αυτό

που οι συμμαχίες κοινωνικών και περιβαλλοντικών ομάδων αποκαλούν την επαναποικιοποίηση της Ινδίας από τις διεθνείς μεγαλο-εταιρείες και τις οικονομικές πολιτικές οργανισμών, όπως τον Διεθνή Οργανισμό Εμπορίου (WTO), το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF) και την Διεθνή Τράπεζα (WB).

Σε πολλές διαμαρτυρίες και ενέργειες, αυτές οι «συμμαχίες των μη εχόντων», έχουν φέρει τοπικές κι εθνικές αρχές σε δύσκολη θέση, έχουν καταστήσει την λειτουργία υπερεθνικών εταιρειών στη χώρα δύσκολη και έχουν αποβεί πηγή έμπνευσης για τον περιβαλλοντισμό στις βιομηχανικές κοινωνίες.

Παρά τον ραγδαίο εκμοντερνισμό της Ινδίας και την ανάπτυξη της μεσαίας τάξης, 60 με 70 τοις εκατό του πληθυσμού, η περισσότερο από 600 εκατομμύρια κόσμος, είναι απελπιστικά φτωχοί και εξαρτώνται άμεσα από το περιβάλλον για την επιβίωση τους. Ο περιβαλλοντισμός, δηλώνουν, δεν είναι τόσο μια πολυτέλεια, όπως συχνά χαρακτηρίζεται στη δύση, αλλά μια ανάγκη. « Είναι πηγή ζωής για τα δύο τρίτα του πληθυσμού, των οποίων η επιβίωση εξαρτάται άμεσα από το νερό, τα δάση και τη γη », δηλώνει ο Τόμας Κότσιερι, ο ηγέτης της Εθνικής Ένωσης Ψαράδων Γεωργών.

Οι νέες συμμαχίες έχουν κυρίως αναδεικτεί από το 1992 όταν η Ινδία εγκαινίασε την αρχή της οικονομικής φιλελευθεροποίησης στο όνομα της «ανάπτυξης» και της «διεθνοποίησης». Οι Ινδοί ακτιβιστές λένε ότι οι δομικές αλλαγές και η νεο-φιλελεύθερη ανασυγκρότηση δημιούργησαν πλούτο για μικρές ομάδες στη κορυφή, από την άλλη όμως βάθυναν τη φτώχεια της μεγάλης πλειοψηφίας και οδήγησαν σε ραγδαίων αύξηση το ρυθμό καταστροφής των φυσικών πόρων.

Μια δημοσκόπηση του 1997, δείχνει πως δύο από τους τρεις Ινδούς πιστεύουν πως το βιοτικό τους επίπεδο είτε έπεσε είτε έμεινε στάσιμο, μετά από πέντε χρόνια οικονομικής ανασυγκρότησης. Μεγάλες εταιρείες, που ενθαρρύνθηκαν να έρθουν στη χώρα από μια κυβέρνηση που καλωσόριζε τις ξένες επενδύσεις, βρήκαν αντιμέτωπες κοινότητες με έντονα αισθήματα αντίστασης και εκστρατείες του είδους « έξω από την Ινδία ».

Οι μέθοδοι διαμαρτυρίας είναι ποικιλόμορφες κι αντανακλούν τις ετερόκλητες οργανώσεις του κινήματος. Οι τεράστιοι αριθμοί γεωργών που μαζεύτηκαν έξω από τα τοπικά κυβερνητικά γραφεία στη Καρνατάκα οι οποίοι γελούσαν όλη μέρα για την πολιτική των επισήμων, οι χωρικοί που ορκίστηκαν πως θα παραμείνουν στα σπίτια τους για να πνιγούν από τα νερά του φράγματος που κτίστηκε ως την απεργία πείνας των ψαράδων οι οποίοι απέκλεισαν τα λιμάνια διαμαρτυρόμενοι για τη βιομηχανική υπεραλίευση, όλοι αυτοί καταδεικνύουν την μαζικότητα του κινήματος.

Ανάμεσα στις πιο μεγάλες συμμαχίες είναι η Διεθνής Ένωση των Λαϊκών Κινήματων (NAPM), που αποτελείται από 200 οργανώσεις βάσης και ιδρύθηκε το 1993 και η Ένωση Ινδικού Λαού Ενάντια στη Διεθνοποίηση (Jafip) που δημιουργήθηκε τον Μάιο του 1998 από 55 ομάδες συντεχνιών αγροτών και εργατών.

Τα μέλη τους ανέρχονται σε εκατομμύρια και προέρχονται από ένα μεγάλο φάσμα συνθηκών. Κυρίως εμπνευσμένοι από τον Γκάντι, είναι αφοσιωμένοι στις ειρηνικές εκδηλώσεις απειθαρχίας και ζητούν μια ανάπτυξη που να βασίζεται στην αυτάρκεια και τη δημοκρατία στο επίπεδο του χωριού.

Σαν αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων του κινήματος, αναλφάβητοι αγρότες σε ορισμένες περιοχές είναι πιο πιθανόν να ξέρουν περισσότερα για τον Διεθνή Οργανισμό Εμπορίου σε σύγκριση με τον μέσο Βρετανό.

Εκατοντάδες χιλιάδες αγρότες, εργάτες, μέλη φυλετικών ομάδων και εργάτες της βιομηχανίας από όλη την Ινδία μαζεύτηκαν πέρσι στο συνέδριο της Jafir στο Χαϊντεραμπάτ για να απαιτήσουν την έξοδο της χώρας από τον Διεθνή Οργανισμό Εμπορίου (WTO). Η διαμαρτυρία είχε το έναυσμα, κατά ένα μέρος, στις 450 αυτοκτονίες αγροτών στο Άντρα Πρατές και στη Καρνατάκα οι οποίες θεωρούνται από την Jafir σαν το αποτέλεσμα των μέτρων του Διεθνούς Οργανισμού Εμπορίου που οδήγησαν στην άρση των δασμών για τα εδώδιμα έλαια

Η τοπική αστυνομία αντέδρασε με σκληρότητα στις διαμαρτυρίες. Τη περασμένη βδομάδα η χαρισματική Μέτα Πατκάρ, που τιμήθηκε με το « εναλλακτικό Νόμπελ », συνελήφθη μαζί με άλλα 300 μέλη του NAPM στη Μάτια Πρατές. Ζητούσαν την ανακήρυξη μιας μέρας, σαν μέρας των δικαιωμάτων των αγροτών στη μνήμη 24 από αυτούς, που σκοτώθηκαν από τους αστυνομικούς κατά τη διάρκεια ειρηνικής διαδήλωσης στην ίδια πόλη.

Δηλώνει η Μέτα Πατκάρ: «Η ούτως καλούμενη μοντέρνα τεχνολογία λειτουργεί ενάντια στα συμφέροντα της κοινωνίας, τα οποία βασίζονται στους φυσικούς πόρους, υποσκάπτει την αυτάρκεια και δημιουργεί τρωτά σημεία με την εξάρτηση από τα ζιζανιοκτόνα και τα λιπάσματα, καθώς και από τις δυνάμεις της αγοράς. Δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν αντιμέτωποι με τον καρπορατισμό. Οι διαμαρτυρίες των αγροτών προκαλούν έντονες ανησυχίες στους πολιτικούς, επειδή αν οι γεωργοί επαναστατήσουν, αυτό σημαίνει το 70% του πληθυσμού της Ινδίας.»

Η περιβαλλοντήστρια Βαντάνα Σίβα έχει μπει στην ηγεσία της επίθεσης, ενάντια στο πατεντάρισμα των παραδοσιακών σπόρων και φυτών από ξένες μεγάλο-εταιρείες. « Το πατεντάρισμα σπόρων θα κατέστρεφε το 75% των πόρων ζωής που σχετίζονται με τη γη, καθώς και την πρόσβαση προς τη βιοποικιλότητα » δηλώνει. «Βλέπουμε το πατεντάρισμα σπόρων σαν παράλληλο με τους Βρετανικούς νόμους για το άλας.»

« Κάτω από τους νόμους για το άλας, είχε απαγορευτεί στους Ινδούς να παίρνουν άλας, κάτι που μετέτρεψε τη βιομηχανία άλατος σε

Βρετανικό μονοπώλιο, το οποίο παρήγαγε τεράστιο εισόδημα, μέσα από τα αποκλειστικά δικαιώματα παραγωγής και διάθεσης. Οι πατέντες στους σπόρους είναι παρόμοιες με τα αποκλειστικά δικαιώματα που περιορίζονται στις πολυεθνικές εταιρίες.»

Οι γεωργοί σε όλη την Ινδία οργανώνουν τώρα συνεργατικές « τράπεζες σπόρων », σε μια μορφή ανυπακοής προς τις συμφωνίες σεβασμού των πνευματικών δικαιωμάτων. Παρά τις πιέσεις που ασκούνται πάνω στην Ινδική κυβέρνηση, από τον Διεθνή Οργανισμό Εμπορίου (WTO), οι διαμαρτυρίες ενάντια στις πατέντες για σπόρους και της ντόπιας γνώσης, έχουν εμποδίσει την έγκριση της τροποποίησης του νομοσχεδίου για πατέντες σε νόμο.

Η εισαγωγή της βιοτεχνολογίας έχει επίσης οδηγήσει σε μαζικές διαμαρτυρίες. Η ομάδα Γεωργοί της Καρνατάκα, μεταξύ άλλων, έβαλλε φωτιά σε χωράφια φυτεμένα με γενετικά μεταλλαγμένα φυτά κατά τη διάρκεια του Νοέμβρη του 1998 στα πλαίσια της εκστρατείας « Αποτεφρώστε την Μονσάντο.»

Οι γυναίκες βρέθηκαν συχνά επικεφαλής των διαμαρτυριών αμέσου δράσης, όπως ενάντια στο σχέδιο ανάπτυξης της Κοιλιάδας Ναρμάτα, το οποίον περιλάμβανε το κτίσιμο 30 μεγάλων, 135 μέτριων και 3000 μικρών φραγμάτων στο ποταμό Ναρμάτα και τους παραπόταμους του.

Η τελευταία διαμαρτυρία είναι ενάντια στο φράγμα Μαχεσιόρ, που χρηματοδοτείται από τον ιδιωτικό τομέα και το οποίο θα σκεπάσει με νερό 2500 εκτάρια γης, ενώ θα εκτοπίσει 2000 οικογένειες. Οι οικοδομικές εργασίες διακόπηκαν πολλές φορές, όταν χιλιάδες χωρικοί, στη πλειοψηφία τους γυναίκες, εισέβαλαν στον χώρο εργασίας. Μια από τις γυναίκες στην κατάληψη δήλωνε: « Οι επίσημοι της κυβέρνησης λένε ότι είμαστε

οπισθοδρομικοί και αμόρφωτοι, αλλά είναι με μας τους οπισθοδρομικούς και αμόρφωτους που αυτή η χώρα λειτουργεί.» Οι γυναίκες αντιμετώπισαν ξυλοδαρμούς, συλλήψεις και ομαδικούς βιασμούς από την αστυνομία. Τα κινήματα των λαϊκών οργανώσεων στην Ινδία έχουν αποδείξει σοβαρών περιπτώσεων κρατικής καταπίεσης. Η Διεθνής Αμνηστία, σε έκθεση της το 1997, ανέφερε πως η σημαντική αναδόμηση της διεθνούς οικονομίας είχε σαν αποτέλεσμα το κράτος να περάσει από ριζική μεταμόρφωση - «κατά την οποία στα δικαιώματα του λαού συχνά να δίνεται λιγότερο βάρος, παρά στα συμφέροντα του κεφαλαίου». Η έκθεση βασίστηκε στην καταπίεση των Ινδικών διαμαρτυριών ενάντια στη εταιρεία Ενρον η οποία είχε σχέδια για τη κατασκευή του πιο μεγάλου ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού στη δυτική περιοχή Μαχαράστρα. Η ηλεκτρική ενέργεια που θα παράγει θα κοστίζει τριπλάσια

από την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται τώρα και η εταιρεία αναμένει να έχει κέρδη 37%.

Οι ακτιβιστές της Ινδίας αντιλαμβάνονται πως οι κοινότητες σ' όλο το κόσμο, αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα και πιέσεις. Ο καθηγητής Ναντζιούντα Σουάμι, ένας από τους ηγέτες δηλώνει: « Το μήνυμά μας είναι πως ο Βορράς κι ο Νότος είναι σαν σιαμαίοι αδελφοί. Οι λαοί αμφοτέρων πρέπει να πολεμήσουν την ελευθεροποίηση και την διεθνοποίηση μαζί για να επιβιώσουν. Διαφορετικά θα εξαφανιστούν μαζί.»

Η διαδικτύωση διεθνώς οδηγεί σε Νότιο- Βόρειο ακτιβισμό που δεν είχαμε δει πριν. Αυτό το καλοκαίρι Ινδοί αγρότες σκοπεύουν να κάνουν τον γύρο της Ευρώπης, στα πλαίσια Διεθνούς Λαϊκής Δράσης, για να συναντηθούν με τοπικές ομάδες ακτιβιστών και να διαμαρτυρηθούν μαζί έξω από τα γραφεία των μεγαλοεταρειών και αυτών που παίρνουν τις αποφάσεις.

Το νέο περιβαλλοντικό κίνημα μπορεί να μεγαλώνει σε αριθμούς, δεν είναι όμως κατ' ουδένα τρόπο ομοιογενές. Δεν υπάρχει εθνική δομή σε αντίθεση με τα πολιτικά κόμματα και υπάρχουν σοβαρές διαφορές μεταξύ των ακτιβιστών. Ορισμένοι από τους οποίους θέλουν να κινηθούν προς την συμβατική πολιτική, άλλοι όμως θέλουν να μείνουν έξω.

Παρ' όλα αυτά η Μέτα Πατκάρ εκπροσωπεί πολλούς όταν δηλώνει: « Το όραμά μας για τη ζωή βασίζεται στην ισότητα, την απλή ζωή και την αυτάρκεια σε όλα τα επίπεδα. Με αναδόμηση και αυτενέργεια οι κοινότητες μπορούν να απαιτήσουν το δικαίωμα στα δικά τους αποθέματα και το σχεδιασμό της δικής τους ανάπτυξης. Αυτή είναι η ελπίδα μας για το μέλλον.»

• Καθριν Ινεζ Εϊνγκερ (katainger @ gn. apc. org)

Ο Ακάμας της εφηβείας μας

Γεννημένος το 1974, καταγόμενος από το "κτίσμα Πράξανδρου", και μεγαλωμένος στην εντός των τειχών Λευκωσία, εκατόν μέτρα από τον τοίχο... Εκεί, ανύπαρκτες οι αλάνες και οι κήποι των γειτονιώντων προαστίων. Ο ηγέτης ήταν μεταλλικός, μούγκριζε και έφτυνε μαύρο καπνό και βρισιές. Και άντε να τους πιστέψεις στο σχολείο όταν σου λέγανε πως τα σημεία του ορίζοντα ήταν τέσσερα. Εγώ τρία ήξερα. Τι να κάνω; Ονειρευόμουν.

Και μεγάλωνα. Με βιβλία φυσικής ιστορίας, καταλόγους ειδών χλωρίδας, σχεδιαγράμματα ανατομίας των εχινοδερμάτων, ανακάλυπτα πια την λεγόμενη "κλίση" μου. Ένα αυγό θαλάσσιας χελώνας στην παλάμη μπορεί να χωρέσει το σύμπαν σε τέτοια ηλικία. Όπως ακριβώς και οι κάλυκες των αγγλικών βλημάτων. Το αποτέλεσμα ήταν η πρώτη μου ανάμιξη στα κοινά, με την συμμετοχή μου στους πάλοι πότε Φίλους του Ακάμα, αιωνία τους η μνήμη. Αποστρατικοποίηση και Εθνικό Πάρκο. Καθαρά και σταράτα.

Και τώρα; Τέσσερις χιλιάδες μίλια μακριά, ξενυκτώ πάνω από βιβλία και χάρτες, και το διαδίκτυο μου φέρνει εικόνες και ήχους από το νησί. Βλέπω τον Γιαννάκη Κασουλίδη, υπό την πίεση του προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, να υπεραμύνεται του "συνταγματικού" δικαιώματος των Άγγλων για ασκήσεις, και να διερωτάται ωρυόμενος πως μπορούμε να θέλουμε να "ανοίξει ζήτημα για τα άρθρα της διακήρυξης ανεξαρτησίας"! Ν' ανοίξει, Γιαννάκη, ν' ανοίξει... Ο κύκλος είχε συμπληρωθεί μέσα μου, τα δύο άκρα είχαν ενωθεί, και τα δύο "θέματα" έγιναν πια ένα.

Εν τω μεταξύ, στον Ακάμα είχαν ήδη κτιστεί μαυσωλεία παρανόμως, και εννόμως αναλαμβάνονταν δραστηριότητες εθνικής ασφάλειας. Τώρα τα ημιτελή έργα περιμένουν ακόμα τους αμφιβόλου λειτουργικότητας ενοίκους τους, που δεν θα έρθουν ποτέ. Το Κίνημα, που κραυγαλέα τήρησε ενός λεπτού σιγή, μούγκρισε πρόσφατα "οι Άγγλοι να πάνε αλλού". Εντός Κύπρου. Γιατί δύο μέτρα, σύντροφοι; Τι έγινε η αποστρατικοποίηση; Αξίζει η συμμετοχή στο "Εθνικό Συμβούλιο" τέτοια κακομοιριά; Εδώ τίθεται θέμα προτεραιότητας και πολιτικής ευθύνης στο Κίνημα.

Πάντως, ότι και να αποφασίσετε, εγώ θα συνεχίσω να ονειρεύομαι... Το τέταρτο σημείο του ορίζοντα και το ανέμελο πια πανηγύρι των χρωμάτων.

Άγγελος Χαννίδης

ΤΟ ΚΟΥΡΔΙΚΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Ξεκίνησαν οι πιέσεις για το διώξιμο του Οτσαλάν.

Θυμόμαστε τα πρώτα βήματα της Κουρδικής επανάστασης από τις αρχές της δεκαετίας του 80, με τους πρώτους πυρήνες Κούρδων ανά τον κόσμο, να τα βάζουν με την Χούντα του Εβρέν αγωνιζόμενοι με τους Τούρκους αριστερούς ενάντια στο στρατοκρατικό καθεστώς της χώρας τους.

Σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο που άσκησε οικονομικές πιέσεις σ' αυτή τη χώρα. Με αυτόν τον τρόπο διώχεται από Ρωσία, μετά φτάνει στην Ιταλία όπου συλλαμβάνεται στο

Ετσι σιγά σιγά το επαναστατικό κίνημα πήρε σάρκα και οστά και άρχισε τα κτυπήματα στο τουρκικό σύστημα. Με έδρα κυρίως στην κοιλάδα Μπεκάα στο έδαφος της Συρίας, με προσβάσεις στον Λίβανο, και με την υποστήριξη του Κουρδικού λαού της Ν.Α. Τουρκίας όπως και οικονομική βοήθεια των Κούρδων του εξωτερικού απελευθέρωσε ένα μέρος του κατεχόμενου Κουρδιστάν.

Ο Τούρκικος στρατός προσπάθησε με ολομέτωπες επιθέσεις στην Ν.Α. Τουρκία αλλά και στο έδαφος του Ιράκ να πετύχει καίρια πλήγματα στον επαναστατημένο λαό του Κουρδιστάν. Οι επιθέσεις συνήθως αποκρούονταν παρ' όλες τις ζημιές που πλήρωνε ο πληθυσμός της περιοχής. Εν τω μεταξύ οι Κούρδοι της διασποράς με τις κατά καιρούς κινητοποιήσεις για πολιτική και οικονομική στήριξη του αγώνα για ελευθερία στον Κουρδικό λαό έφεραν και την εχθρότητα της άρχουσας τάξης των κρατών που ζούσαν.

Η άρχουσα τάξη της Τουρκίας εκμεταλλευόμενη τη νέα τάξη πραγμάτων, το καλοκαίρι πραγματοποίησε μια άνευ προηγουμένου επίθεση στη Ν.Α. Τουρκία, πέρασε τα σύνορα του Ιράκ και πέτυχε ισχυρό κτύπημα στο ένοπλο απελευθερωτικό κίνημα.

Μετά απείλησε την Συρία πρώτα για το υδατικό και μετά σε εισβολή για να συλλάβει τον ηγέτη του Ρ.Κ.Κ. αν η Συρία δεν κλείσει τα στρατόπεδα του Κουρδικού κινήματος στην κοιλάδα Μπεκάα.

Ετσι βλέπουμε την Συρία να διώχνει τον ηγέτη του Ρ.Κ.Κ. . Μετά κατεφύγε στην Ρωσία όπου

αεροδρόμιο, τον θέτουν υπό κράτηση και μετά σε περιορισμό. Η Ιταλική κυβέρνηση συνασπισμού υπό, τον σοσιαλιστή Νταλέμα δέχεται αυτή τώρα τις πιέσεις να εκδώσει τον Οτσαλάν στην Τουρκία. Η Ιταλία αντιστέκεται για ένα μήνα περίπου, οι Αμερικάνοι πιέζουν, οι Τούρκοι πιέζουν η κυβέρνηση συνασπισμού τελικά κλονίζεται και η Ιταλική σοσιαλιστική κυβέρνηση τον διώχνει.

Το αεροπλάνο με τον ηγέτη του Κουρδικού επαναστατικού κινήματος και ορισμένους συνεργάτες του περιφέρεται από χώρα σε χώρα χωρίς να βρίσκει καταφύγιο παρ' όλο που στις δεκατέσσερις από τις δεκαπέντε χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης στην εξουσία υπάρχουν σοσιαλιστικές κυβερνήσεις και σε μερικές απο αυτές συνεργάζονται με πράσινα κόμματα.

Τελικά το αεροπλάνο με τον ηγέτη ενός απελευθερωτικού κινήματος οδηγείται στην Ελλάδα παρ' όλες τις προειδοποιήσεις της κυβέρνησης ότι δεν θα τον δεχτεί ούτε θα του δώσει πολιτικό άσυλο.

Το πρόβλημα ξεκινά από εδώ, δηλ. Ενώ τόσα χρόνια οι ελληνικές κυβερνήσεις ανέχτηκαν ή και στην πλειοψηφία τους οι βουλευτές υποστήριξαν τον απελευθερωτικό αγώνα του κουρδικού λαού όταν χρειάστηκε να βοηθήσουν τον επικηρυγμένο τους ηγέτη, δεν θυσιάσαν την αμερικάνικη βοήθεια, δεν αντέδρασαν στις τουρκικές απειλές αλλά προτίμησαν όπως και οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις τη φιλία των Αμερικάνων ιμπεριαλιστών και την αποδοχή της νέας τάξης. Η είσοδος της Ελλάδας στην Ο.Ν.Ε. ήταν μεγάλης σημασίας για την ελληνική κυβέρνηση, μεγαλύτερης από το να υποστηρίξει τον ηγέτη

ενός λαού που αγωνίζεται για το δικαίωμα να έχει δική του πατρίδα.

Είναι το δικαίωμα του κουρδικού λαού για αυτοδιάθεση που δεν υποστήριξε, όταν εκδίωξε και ουσιαστικά η ελληνική κυβέρνηση παρέδωσε στους τούρκους πράκτορες τον Οτσαλάν. Ο Έλληνας πρωθυπουργός όταν διωκόταν από την ελληνική χούντα βρήκε άσυλο σε ευρωπαϊκή χώρα, αλλά όταν χρειάστηκε να δώσει άσυλο στον ηγέτη ενός απελευθερωτικού κινήματος, όχι μόνον δεν του έδωσε αλλά ούτε και να κατεβεί απο το αεροπλάνο δέχτηκε όταν κάποιοι τον πήραν στην Ελλάδα σε μian απεγνωσμένη προσπάθεια να τον σώσουν απο τα χέρια των αμερικάνων πρακτόρων.

Αυτό είναι το καθήκον των ελλήνων σύγχρονων σοσιαλιστών όταν κάποιος αγωνιστής κινδυνεύει; Προτιμούν τον πλουτισμό και την ησυχία τους ως άλλοθι; Είναι δικαιολογία επειδή άλλοι δεν τον δέχτηκαν γιατί να τον δεχτούμε εμείς και να βάλουμε τον μπελά στο σπίτι μας;

Έτσι τον μετέφεραν στην ελληνική πρεσβεία στην Κένυα, μian χώρα ελεγχόμενη από τις μυστικές υπηρεσίες της Αμερικής, ειδικά μετά την έκρηξη βόμβας στην εκεί αμερικανική πρεσβεία. Προβάλλοντας ως δικαιολογία την

προσπάθεια εξεύρεσης ασύλου. Αυτή η προσπάθεια δεν μπορούσε να γίνει αν ο Οτσαλάν βρισκόταν στην Ελλάδα;

Έτσι όταν ο Οτσαλάν προσπάθησε να φύγει για το αεροδρόμιο συνελήφθη απο μυστικούς πράκτορες και οδηγήθηκε στην Τουρκία. Όταν μαθεύτηκε, οι απανταχού Κούρδοι ξεσηκώθηκαν κατά της ελληνικής πολιτικής καταλαμβάνοντας πρεσβείες της Ελλάδας σε διάφορες χώρες σ' όλο τον κόσμο καταγγέλλοντας τον Έλληνα πρωθυπουργό και τον υπουργό των εξωτερικών ότι παρέδωσαν τον ΑΠΟ στους Τούρκους. Την ίδια ώρα ο Έλληνας πρωθυπουργός κατάγγελλε το κουρδικό κίνημα σαν αποσχιστικό και απειλούσε ότι θα κτυπήσει το κουρδικό κίνημα στην Ελλάδα. Οι εκδηλώσεις όμως συμπαραστάσης σ' όλο τον κόσμο ευαισθητοποίησαν την κοινή γνώμη που πραγματοποίησε πορείες και συναυλίες διαμαρτυρίας ενάντια στην αμερικανική πολιτική και υποστηρίζοντας τον αγώνα του κουρδικού λαού για ελευθερία.

Γιώργος Γεωργίου

ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Από τους τέσσερις πυρηνικούς αντιδραστήρες στο Τσέρνομπιλ της Ουκρανίας λειτουργούν τώρα οι δύο. Ο ένας ήταν αυτός που το 1986, έχοντας περάσει την «κριτική φάση», πήρε φωτιά και σκόρπισε ραδιοϊσότοπα σ' όλα τα μήκη και τα πλάτη της Ευρώπης. Μέχρι πρόσφατα όλοι μας νομίζαμε πως οι Ουκρανοί επέμεναν να αντικαταστήσουν τους παλιούς με νέους πυρηνικούς αντιδραστήρες, παίρνοντας οικονομική βοήθεια από τους πλούσιους της ομάδας των επτά. Οι Αγγλικές εφημερίδες δημοσίευσαν πρόσφατα επιστολή του προέδρου της Ουκρανίας προς τον Τόνι Μπλαιρ της Αγγλίας, από την οποία διαφαίνεται πως οι Ουκρανοί θα προτιμούσαν ηλεκτροπαραγωγό σταθμό που θα χρησιμοποιεί φυσικό αέριο κι όχι πυρηνική

ενέργεια. Σύμφωνα με την επιστολή, είναι η ομάδα των επτά που επιμένει στους πυρηνικούς αντιδραστήρες, με την Αγγλική εταιρεία Μπρίτις Ένερτζιν να έχει τη μερίδα του λέοντος στα συμβόλαια.

Κάτω απ' αυτό το φως μπορεί δηλαδή οι στρατοκράτες της Άγκυρας να μην έχουν καν πρωτεύοντα ρόλο σαν αποδέκτες των πιέσεων για τον πυρηνικό σταθμό του Άκουγιου.

Η τεράστια βιομηχανία πυρηνικής ενέργειας, έχοντας χάσει όλες τις παραγγελίες των αντιδραστήρων στις «ανεπτυγμένες χώρες», πλην της Ιαπωνίας, στρέφει τώρα τη προσοχή της στους πιο φτωχούς για να διατηρηθεί στη ζωή έως παρά κάτω.

Δημήτρης Αριστείδης

Γράμμα από την Γιουγκοσλαβία

της Μπράνκα Ιωβάνοβιτς

Σας παρακαλώ να στείλετε την έκκληση μου προς όλα τα μέλη της INES, την Τιμητική Επιτροπή της Έκκλησης της Χάγης για Ειρήνη 1999, και την Διεθνή Οργανωτική Επιτροπή, την Συντονιστική Επιτροπή, τις Συμμετέχουσες Οργανώσεις, και την Διεθνή Συμβουλευτική Επιτροπή. Δεν χρειάζεται να εξηγήσω πόσο επείγον είναι τούτο το μήνυμα.

Αγαπημένοι μου φίλοι,
Είναι η πρώτη φορά που απευθύνομαι σε σας όχι μόνο σαν μέλος της INES, αλλά και σαν στέλεχος του Αντί-πυρηνικού Κινήματος και συνυπογράφων όλων των σημαντικών εγγράφων του κινήματος, σαν συν-ιδρυτής της οργάνωσης Πρασίνων της Νυρεμβέργης, πρόεδρος της επιτροπής NZS στο Βελιγράδι, σαν τιμητική πρόεδρος του Οικολογικού Κόμματος στα Τίρανα, μέλος της Κίνησης για την Ειρήνη

Ισλαμιστών και Σέρβων, μέτοχος εις τον "Γερμανό -Σέρβο- Ισλαμικό -Κροατικό - Διάλογο του Μόναχο", συν-οργανωτής της πρώτης Αποστολής Ειρήνης των Πρασίνων στο Κόσοβο, και τέλος, σαν μητέρα ενός παιδιού γεννημένου σε μεικτό γάμο. Αναφέρω τούτα μόνο για να δείξω το βάθος της επιθυμίας μου και της ανάγκης για συνεργασία, για συμφωνία ανάμεσα στους λαούς από διαφορετικές εθνότητες και πεποιθήσεις για ετοιμασία του μέλλοντος μας από κοινού.

Δεν είναι η ώρα να αρχίσω την έκκληση μου με διερεύνηση των αιτιών και μηχανισμών της έκρηξης της παρούσας κρίσης, για τις απερίσκεπτες διπλωματικές παρεμβάσεις, την έλλειψη θέλησης για ειρήνη στη χώρα μου και στις χώρες σας, που έφεραν την καταστροφή μιας σημαντικής πολυεθνικής χώρας στην Ευρώπη, της πρώην Γιουγκοσλαβίας. Μόνο σύντομα θέλω να σημειώσω ότι η σύγκρουση στο Κόσοβο και την Μετόχιζα είναι μόνο μία διάσταση αυτής της ανέντιμης δουλειάς, στην οποία κανείς δεν θέλει να αρχίσει υπεύθυνο διάλογο. Μόνο τούτο θα φέρει διαφάνεια στον μηχανισμό της ανάφλεξης των κρίσεων, και θα φέρει τις συνθήκες για εκτόνωση της έντασης και για υπεύθυνο διάλογο.

Σας ζητώ άμεσα να κάμετε το

Copyright 1999, The Halifax Herald Limited

παν δυνατό να σταματήσει η επέμβαση του ΝΑΤΟ ενάντια στην Ομόσπονδη Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας, διότι δεν θα φέρει την ειρήνη και διότι τώρα έχει ήδη προκαλέσει την εθνική εκκαθάριση στο Κόσοβο, ενάντια όχι μόνο στο Αλβανούς, αλλά και ενάντια στους Σέρβους. Στο τέλος όλων των εχθροπραξιών, υπάρχει ειρήνη. Φοβούμαι πως η διπλωματία του ΝΑΤΟ δημιουργεί προϋποθέσεις για μακροπρόθεσμο μίσος και έλλειψη εμπιστοσύνης, που θα καταστρέψουν όλες τις πιθανότητες για διάλογο ανάμεσα στους Σέρβους, Αλβανούς και τις κοινότητες άλλων εθνοτήτων, προς ανεύρεση πολιτικών λύσεων μέσα στα πλαίσια των υπαρχόντων Ευρωπαϊκών συμφωνιών.

την χώρα τους, αλλά και διότι είχαν τόσο πολύ εξαντληθεί οικονομικά με τα χρόνια του αποκλεισμού, που η καταστροφή των εργοστασίων θα σημάνει την καταδίκη σε απεριγράπτη φτώχεια που ισοδυναμεί με εκτέλεση. Τέτοια εξαθλίωση, σύντομα θα οδηγήσει την περιοχή σε μακροπρόθεσμη κρίση, η οποία θα γίνει το επίκεντρο τρομοκρατίας.

Το ΝΑΤΟ επιλέγει στόχους πολύ κοντά σε επικίνδυνες εγκαταστάσεις. Την πρώτη μέρα, κτυπήθηκε ο δήμος της Γκρόκα - όπου βρίσκεται ο πυρηνικός αντιδραστήρας Βινκ, που περιέχει μεγάλες αποθήκες πυρηνικών απόβλητων· κτυπήθηκε ο δήμος του Πανσεβο, όπου βρίσκεται το

Θέλω να επισημάνω μία από τις επιπτώσεις των βομβαρδισμών του ΝΑΤΟ για την οποία λίγα έχουν λεχθεί: οι πράξεις του ΝΑΤΟ είναι τόσο αδιάκριτες που στην πρώτη φάση μπορούν ήδη να χαρακτηριστούν σαν ολοκληρωτικός πόλεμος που σημαίνει την καταστροφή των καταβολών μας - πολιτιστικές, πνευματικές και φυσικές - για εκατομμύρια άτομα όλων των εθνοτήτων στη χώρα μας.

Η τοξική φύση των 19,200 τόνων εκρηκτικών που έχουν χρησιμοποιηθεί (που ισούνται με την ποσότητα που έριξαν στο Ναγκασάκι) είναι γνωστές σε σας - σας θυμίζουμε ότι η Σερβία είναι μία από τις μεγαλύτερες πηγές υπογείων υδάτων στην Ευρώπη και η δηλητηρίαση θα γίνει αισθητή σε όλη την γύρω περιοχή, μέχρι και την Μαύρη Θάλασσα. Το ΝΑΤΟ βομβαρδίζει εργοστάσια και οι εργαζόμενοι στην πλειοψηφία των μεγαλύτερων βιομηχανικών συμπλεγμάτων έχουν αποφασίσει να φτιάξουν ένα "ανθρώπινο τείχος" γύρω από τους χώρους εργασίας τους. Όχι μόνον γιατί έτσι προστατεύουν

πετρο-χημικό εργοστάσιο και το εργαστήριο τεχνικών λιπασμάτων· κτυπήθηκε ο δήμος του Μπάρικ με τις μεγάλες εγκαταστάσεις παραγωγής χλωρίου, που χρησιμοποιεί τεχνολογία του Μποπάλ. Δεν χρειάζεται να σας εξηγήσω τι θα σήμαινε η ανατίναξη έστω και ενός από τούτα τα εργοστάσια. Θα κινδύνευε, όχι μόνο το Βελιγράδι, που βρίσκεται σε 10 χλμ. απόσταση, αλλά και η υπόλοιπη Ευρώπη. Την δεύτερη μέρα, στο προάστιο του Βελιγραδίου Σρέμσικα, κτυπήθηκαν ένα χημικό εργοστάσιο και μία αποθήκη καυσίμων για πυραύλους, προκαλώντας ελαφριά ρύπανση στην γύρω περιοχή. Επισημαίνω ότι τέσσερα εθνικά πάρκα βομβαρδίστηκαν - όλα μέλη του Διεθνούς Συνδέσμου Εθνικών Πάρκων. Πρέπει να αντιληφθείτε ότι η Ομόσπ. Δημ. της Γιουγκοσλαβίας, είναι από τις 13 πίο πλούσιες σε βιο-ποικιλία χώρες. Την τρίτη μέρα, κτυπήθηκε η περιοχή Αβάλας, όπου βρίσκεται η ψυχιατρική πτέρυγα του Βελιγραδίου. Η Κινηματογραφοθήκη Γιουγκοσλαβίας επίσης κινδύνευε - ένα από τα πίο πλούσια αρχεία κινηματογράφου στο κόσμο, εγγεγραμμένο στον κατάλογο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Επίσης βομβαρδίστηκε το

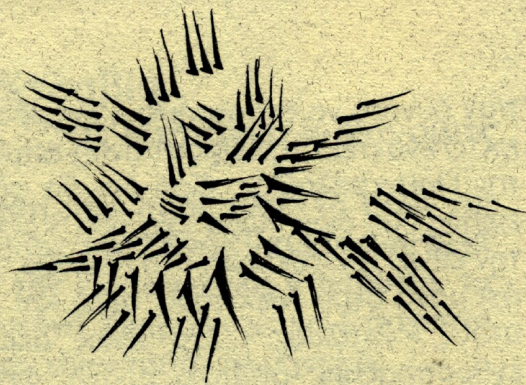
χωριό Γκρακανίκα, όπου βρίσκεται ένα από τα πιο σημαντικά μοναστήρια της μεσαιωνικής ορθοδοξίας, και υποψήφιο για τον κατάλογο της Ουνέσκο. Πολυάριθμοι μη-στρατιωτικοί στόχοι κτυπήθηκαν σε άλλες πόλεις - σχολεία, νοσοκομεία, χώροι που θεωρούνται πολιτιστικά μνημεία...

Ιδιαίτερα ανησυχητικά, είναι τα τελευταία νέα που λένε ότι στις επόμενες φάσεις βομβαρδισμών, το ΝΑΤΟ θα χρησιμοποιήσει τα αεροπλάνα B-1 και A10, που φέρουν πυρομαχικά θωρακισμένα με ραδιενεργό ουράνιο, που είχε χρησιμοποιηθεί προηγουμένως στο Ιράκ, και στην Βοσνία -Χερζεκόβινα. Η χρήση τους θα επιφέρει τεράστιες επιπτώσεις στην υγεία όχι μόνον των στρατιωτών, αλλά και όλου του πληθυσμού, και εσείς γνωρίζετε πώς οι τοξίνες και η ραδιενέργεια δεν γνωρίζουν εθνότητα ή κρατικά σύνορα.

Δεν χρειάζεται να σας μιλήσω για τον κλονισμό στον οποίο υπόκεινται οι ηλικιωμένοι και τα παιδιά που δεν μπορούν να προφυλαχτούν στα καταφύγια, την όλο και χειρότερη κατάσταση των νοσοκομείων... Εάν ο στόχος της επέμβασης ήταν η "πρόληψη της ανθρώπινης καταστροφής," το αποτέλεσμα θα είναι μιά πολύ μεγαλύτερη καταστροφή με πολύ πιο μεγάλες επιπτώσεις για τις επόμενες γενεές ανθρώπων αυτής της χώρας.

Νιώθω βαθιά, ότι μιλώ εξ ονόματος όλων των κατοίκων της Γιουγκοσλαβίας, όταν λέω πως έχουμε τις δυνατότητες και την πολιτική θέληση, για να βρούμε τη λύση για το πρόβλημα του Κόσοβο και της Μετόχιζα, εάν μας επιτραπεί να επιδιώξουμε την λύση μαζί με τους Αλβανούς, και εάν λάβουμε υπ' όψην ότι όλοι μας έχουμε το δικαίωμα να συμμετέχουμε στην λύση. Η μεροληψία και η χειραγώγηση από τα μέσα επικοινωνίας, είναι μέρος του μηχανισμού που μας φέρνει κακουχίες, καταστροφή και θάνατο.

Μετάφραση Πέτρος Ευδόκας και Sue Scandale

Πόλεμος

Θέλετε να ζήσετε κάνοντας πόλεμο,
σκοτώνετε τη ζωή στη φύτρα της,
Δεν αναστήνεται ο άνθρωπος με βόμβες,
Δεν αντέχουμε άλλη Χιρόσιμα,
δεν μπορούμε άλλο ένα Βιετνάμ.
Αφήστε τους ανθρώπους να δούν τον ήλιο.

Η αυτοθυσία των θεών
η προσφυγιά των ανθρώπων
όλα γίναν παιχνίδι στα χέρια σας.
Αινείτε το θεό.
Αινείτε τον άνθρωπο.
Ω σεις που ξέρετε από πόλεμο
κι' όλο μιλάτε για ειρήνη.
Πέστε μας,
Που πήγαν οι πράσινες πολιτείες,
που χάθηκαν τα άσπρα περιστερία;
Ποτέ δεν πιστέψατε τη γειρική κίνηση
των προθέσεων μας
η ψυχρή λογική σας.
Σκότωσε τα αισθήματα μας.

Γεωργία Γεωργίου

Η Συνεργασία καθηγητών

Τα πολλά προβλήματα που υπάρχουν στον χώρο της παιδείας, όπως αυτά που σχετίζονται με τα ζητήματα της δημοκρατίας στο χώρο του σχολείου και εντάσσονται στα γενικότερα προβλήματα που παράγει η καπιταλιστική κοινωνία, οδήγησαν μια μερίδα από εκπαιδευτικούς στην δημιουργία μιας νέας κίνησης της Συνεργασίας καθηγητών. Όπως βλέπουμε από τις θέσεις που καταγράφουν, προβάλλουν ένα ριζοσπαστικό προβληματισμό. Σε αυτούς πέφτει το βάρος να τον ζυμώσουν στον κλάδο.

Στις είκοσι εννέα του Γενάρη έγινε συγκέντρωση από τη Συνεργασία καθηγητών όπου αναπτύχθηκαν προβληματισμοί κι ανησυχίες για τον χώρο της παιδείας. Βασικές θέσεις όπως διατυπώνονται σε σχετικό φυλλάδιο, σας τις παραθέτουμε:

«Απεργία ή δημοσιούπαλληλική δραστηριότητα;

Εμπειρία απεργιακών αγώνων δεν έχει το συνδικαλιστικό μας κίνημα αλλά όχι και έτσι να ευτελίζει την έννοια της απεργίας η ΟΕΛΜΕΚ. Τι άλλο να σκεφτούμε για τη στάση εργασίας-παρωδία; Ερωτούμε;

1. Γιατί δεν ενημερωθήκαμε και γιατί δεν ερωτηθήκαμε και γιατί δεν αποφασίσαμε εμείς για την απεργία; Φοβούμαστε όλες εκείνες τις αποφάσεις που παίρνονται για μας χωρίς εμάς.

2. Ποιος πήρε την απόφαση να στείλει τους μαθητές στα σπίτια τους; Τι απεργία να γίνει με απόντες τους μαθητές; Τι άλλο από lockout (ανταπεργία) είναι αυτό; Από πότε ένα συνδικαλιστικό όργανο παίρνει διοικητικές αποφάσεις τέτοιες μάλιστα που στη προκειμένη περίπτωση εξυπηρετούσαν απόλυτα το υπουργείο;

3. Πως διασφαλίζεται το δικαίωμα της διαφωνίας και την άρνηση στην απεργία;...»

«Θέλουμε μια παιδεία με όραμα, με ευελιξία και ζωντάνια, που να υπηρετεί τις σύγχρονες ανάγκες του Κυπριακού λαού και του τόπου. Μια παιδεία με όραμα στο μέλλον και όχι φυλακισμένη στο παρελθόν και στον εφιάλητη.»...»

- Η επιδίωξη ενός σχολείου που δεν θα βιώνεται ως φυλακή από μαθητές και καθηγητές. Ένα σχολείο πρέπει να είναι το ίδιο δημοκρατικό και ελεύθερο για να μπορέσει να εκπαιδεύσει δημοκρατικούς κι ελεύθερους ανθρώπους.

- Η ανάγκη για μια μέση εκπαίδευση που θα εξασφαλίζει την κοινωνική ωρίμανση κάθε μαθητή ώστε όχι μόνο να μπορεί να προσαρμοστεί στην κοινωνία αλλά να την κρίνει και να την αλλάζει.
- Η επιδίωξη ενός σχολείου που θα το αγαπάνε οι μαθητές γιατί όχι μόνο θα σέβεται την ατομικότητα και τα προσωπικά χαρίσματα κάθε μαθητή αλλά θα αποτελούν τις βάσεις πάνω στις οποίες καταστρώνεται η διδασκαλία του.
- Την ανάγκη ενός ανοικτού σχολείου προς την κοινωνία, με περιθώρια για συλλογικές αποφάσεις και συνθήκες διάδρασης ανάμεσα σε όλους τους συντελεστές της εκπαιδευτικής κοινότητας, καθηγητές, γονείς, μαθητές.
- Η τεράστια δύναμη που έχει ο καθηγητικός σύλλογος και που σήμερα έχει εκχωρηθεί στους διευθυντές, πρέπει να επανακτηθεί.
- Ζητήθηκε η κατάργηση του επιθεωρητισμού με ενίσχυση του παιδαγωγικού του ρόλου.»...

«Σήμερα, όχι αύριο πρέπει να δοθούν λύσεις σ' αυτά τα προβλήματα. Πρέπει όλοι μας να πταλέψουμε ενωμένοι μακριά από κάθε λογής κομματικές και παραταξιακές προκαταλήψεις. Οι διαχωριστικές γραμμές μεταξύ μας είναι φανταστικές. Τα προβλήματα είναι κοινά, άρα κοινοί πρέπει να είναι και οι αγώνες μας.»

Στο ίδιο φυλλάδιο η Συνεργασία αναφέρει:

«Οι στόχοι και το όραμα της Συνεργασίας είναι:

1. Η αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος και η ανάκτηση της χαμένης αξιοπρέπειας του καθηγητή.
2. Ένα πιο ανθρώπινο, πιο σύγχρονο σχολείο που θα αποτελεί την φερέγγυα αντιπρόταση της δημόσιας εκπαίδευση στην ιδιωτική.
3. Μια παιδεία με όραμα που θα διασφαλίζει ουσιαστική και όχι κατ' όνομα μόρφωση, με πραγματικές επιλογές για όλους τους μαθητές.
4. Ένα σχολείο που δε θα δυσπραγεί κάτω από τη διοικητική ευθύνη αδεξιών και απόμακρων διοικητικών υπαλλήλων, αλλά την ευθύνη της λειτουργίας του θα έχουν οι παιδαγωγοί».

Με βάση το πλαίσιο των θέσεων όπως καταγράφεται μας βρίσκει σύμφωνους και έχει τη συμπαράσταση μας.

ΜΠΑΓΚΛΑΝΤΕΣ «ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΚΡΑΜΗΝ»

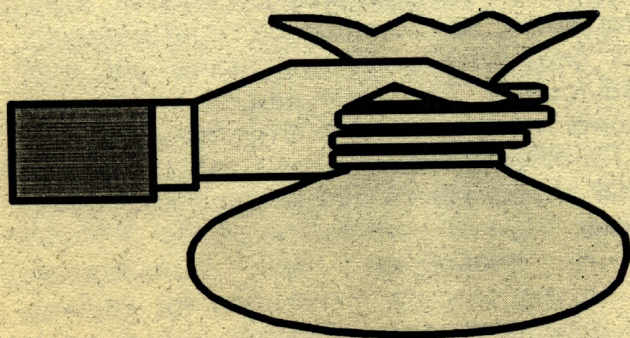
Μετάφραση Δημήτρη Αριστείδη

Ο Μουχαμαντ Γιουνούς είναι τραπεζίτης στην Μπαγκλαντες. Το σχέδιο του για να εξαλείψει τη φτώχεια άρχισε σ' αυτή τη χώρα με £14.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι να πεθάνει κανείς, αλλά ο θάνατος από τη πείνα είναι για κάποιους λόγους ο πιο απαράδεκτος απ' όλους. Λεπτό με λεπτό η απόσταση που χωρίζει το θάνατο από τη ζωή γίνεται όλο και πιο μικρή.

Σε κάποιο σημείο, η ζωή και ο θάνατος βρίσκονται κοντά, που δεν μπορείς να διακρίνεις τη διαφορά, καθώς κοιτάζεις τη μητέρα ξαπλωμένη στο έδαφος μαζί με το παιδί της και δεν ξέρεις αν ανήκουν σ' αυτό το κόσμο ή τον άλλο. Ο θάνατος συμβαίνει τόσο αθόρυβα κι αμείλικτα, δεν μπορείς καν να τον ακούσεις.

Όλα αυτά συμβαίνουν, επειδή ο άνθρωπος που πεθαίνει δεν έχει μια χούφτα τροφή για το κάθε του γεύμα. Το μικροσκοπικό βρέφος, που δεν κατανοεί ακόμη το μυστήριο του κόσμου, κλαίει και κλαίει και τελικά αποκοιμάται χωρίς το γάλα που τόσο έντονα χρειάζεται. Την επόμενη μέρα μπορεί να μην έχει ούτε τη δύναμη για να κλάψει.

Διδάσκοντας τους φοιτητές στο πανεπιστήμιο στην Μπαγκλαντες, με συνάρπαζε ο τρόπος με τον οποίο οι οικονομικές θεωρίες, έδιναν απαντήσεις σε όλα τα είδη των οικονομικών προβλημάτων. Με συνέπαιρνε η ομορφιά και η κομψότητα των θεωριών αυτών. Και όμως ξαφνικά άρχισα να έχω αυτό το αίσθημα της κενότητας μέσα μου. Τι το καλό βγαίνει απ' όλες αυτές τις κομψές θεωρίες, όταν άνθρωποι πεθαίνουν από την πείνα στα πεζοδρόμια και τα κατώφλια; Οι αίθουσες διδασκαλίας άρχισαν να φαίνονται σαν τους κινηματογράφους, όπου μπορούσες να χαλαρώσεις ξέροντας ότι πάντα ο καλός θα κερδίσει στο τέλος. Έτσι ήξερα από την αρχή, πως κάθε οικονομικό πρόβλημα είχε το κομψό του τέλος. Όταν όμως έβγαينا στο δρόμο ήμουν αντιμέτωπος με τον πραγματικό κόσμο. Εδώ τους

καλούς τους καταπίεζαν και τους ποδοπατούσαν αλύπτητα.

Ήθελα να κατανοήσω την πραγματικότητα γύρω από την ύπαρξη του φτωχού ανθρώπου και να ανακαλύψω τα οικονομικά της πραγματικής ζωής που λειτουργούν καθημερινά στη χώρα μου, γι' αυτό αποφάσισα να περάσω λίγο χρόνο στο γειτονικό χωριό, την Τζιόμπρα. Έτσι ξανάγινα φοιτητής από την

αρχή και το χωριό Τζιόμπρα θα ήταν το πανεπιστήμιο μου.

Μια μέρα καθώς περπατούσαμε με τον σύντροφο μου, σταματήσαμε σ' ένα εντελώς ερειπωμένο σπίτι. Είδαμε μια γυναίκα να κατασκευάζει ένα σκαμνί από καλάμι. Καθόταν στο χωματένιο πάτωμα της βεράντας της, κάτω από τη χαμηλή σάπια αχυρένια οροφή του σπιτιού της, εντελώς απορροφημένη στη δουλειά της. Στερέωνε το μισοτελειωμένο σκαμνί ανάμεσα στα γόνατα της κι έμπλεκε τα κομμάτια του καλαμιού. Γυμνά παιδάκια έτρεχαν στην αυλή. Οι γείτονες ξεπρόβαλαν περιέργοι να δουν τι γυρεύαμε. Η γυναίκα ήταν περίπου είκοσι χρονών, λεπτή με μελαχρινό δέρμα και μαύρα μάτια. Φορούσε ένα κόκκινο μακρύ φόρεμα, το σάρι, και θα μπορούσε να είναι οποιαδήποτε από το ένα εκατομμύριο γυναίκες, που δουλεύουν από το πρωί ως το βράδυ στην αθλιότητα. Το όνομα της Σοφία Μπεγκούν και ήταν είκοσι ενός χρονών.

«Αυτά τα καλάμια είναι δικά σου;» τη ρώτησα.

«Ναι» μου απάντησε.

«Πως τα προμηθεύεσαι;»

«Τα αγοράζω.»

«Πόσα σου στοιχίζουν;»

«Πέντε τάκα.» Είναι περίπου δέκα σεντ.

«Έχεις τα πέντε τάκα;»

«Όχι τα δανείζομαι από τους παϊκάρς.»

«Τους μεσάζοντες; Ποια είναι η διευθέτηση μαζί τους;»

«Πρέπει να πουλήσω τα σκαμνιά σ' αυτούς στο τέλος της ημέρας, για να ξεπληρώσω το χρέος μου. Με αυτόν τον τρόπο ότι μου απομένει είναι το κέρδος μου.»

«Πόσα τους πουλάς το σκαμνί;»

«Πέντε τάκα και 50 παϊσα»

«Έτσι βγάζεις 50 παϊσα κέρδος;» Ναι το κέρδος της ήταν περίπου ένα σεντ.

«Θα μπορούσες ίσως να δανειστείς τα χρήματα για να αγοράσεις δικά σου καλάμια.»

«Ναι αλλά οι δανειστές θα ήθελαν πιο πολλά και αυτοί που αρχίζουν να συνεργάζονται με αυτούς, τελικά γίνονται φτωχότεροι.»

«Πόσα χρεώνουν οι δανειστές;»

«Εξαρτάται. Κάποτε ζητούν 10% τη βδομάδα. Μια γειτόνισσα μου πληρώνει 10% τη μέρα.»

Η Σοφία άρχισε πάλι τη δουλειά της, αφού δεν ήθελε να χάνει χρόνο για μας. Παρακολουθούσα τα μικρά μαυρισμένα χέρια της να πλέκουν τα καλάμια, όπως είχε κάνει για μήνες και χρόνια ασταμάτητα. Αυτή ήταν η ζωή της. Καθόταν πάνω στο χωμάτινο πάτωμα. Τα δάχτυλα της παραμορφωμένα και τα νύχια της γεμάτα με χώμα.

Ήταν φανερό για μένα πως η θέση της Σοφίας ήταν αυτή του δεσμευμένου σκλάβου και δεν θα άλλαζε. Εχτός αν εύρισκε τα πέντε τάκα για να κάνει την αρχή. Τότε θα μπορούσε να πωλεί τα προϊόντα της στην ελεύθερη αγορά, όπου η διαφορά μεταξύ του κόστους των υλικών και τη τιμής πώλησης θα ήταν πιο μεγάλη.

Την επόμενη μέρα φώναξα κάποια φοιτήτρια που μάζευε στοιχεία για μένα και της ζήτησα να με βοηθήσει να καταρτίσω λίστα των κατοίκων της Τζιόμπρα που, όπως τη Σοφία, δανείζοντο από τους εμπόρους. Με αυτό το τρόπο έχαναν όλα αυτά που έπρεπε να κερδίσουν από τη δουλειά τους.

Σε μια βδομάδα ο κατάλογος ήταν έτοιμος. Περιείχε 42 άτομα, τα οποία εδανείζοντο συνολικά 856 τάκα, ένα σύνολο λιγότερο από £14. Θεέ μου σκέφτηκα όλη αυτή η δυστυχία σε σαράντα δύο οικογένειες, από την έλλειψη £14 Το μυαλό μου δεν έλεγε να αφήσει αυτή τη σκέψη. Ήθελα να βοηθήσω αυτά τα σαράντα- δύο εργατικά άτομα. Στριφογύριζα γύρω από το πρόβλημα, όπως ένας σκύλος με το κόκαλο του. Αν τους δάνειζα τις £14 θα μπορούσαν να πωλούν τα προϊόντα τους σε οποιοδήποτε. Έτσι θα μπορούσαν να βρουν τη πιο ψηλή ανταμοιβή για το κόπο τους, χωρίς να περιορίζονται από τις ενέργειες των δανειστών. Τους δάνεισα τις £14 και τους είπα πως μπορούσαν να με ξεπληρώσουν όποτε μπορούσαν. Την επόμενη βδομάδα συνειδητοποίησα πως αυτό που είχα κάνει δεν ήταν αρκετό, αφού ήταν μια προσωπική και συναισθηματική λύση. Είχα απλά δανείσει £14, ενώ το τι έπρεπε να κάνω ήτα να δώσω μια ιδρυματική λύση.

Αυτό ήταν η αρχή. Δεν προσπαθούσα να γίνω δανειστής χρημάτων, αλλά να δώσω μια λύση σ' ένα άμεσο πρόβλημα. Ακόμη και σήμερα συνεχίζω να θεωρώ τον εαυτό μου, τη δουλειά μου κι αυτή των συναδέλφων, σαν αφοσιωμένους στο ίδιο άμεσο πρόβλημα, το πρόβλημα της φτώχειας, η οποία ταπεινώνει και υποβαθμίζει όλα αυτά που συνθέτουν την ανθρώπινη ύπαρξη.

Δεν ξέραμε τίποτα για το πως λειτουργεί μια τράπεζα για τους φτωχούς, γι' αυτό έπρεπε να μάθουμε από το μηδέν. Ήθελα να καλύψω όλες τις πλευρές της αγροτικής ζωής, όπως το εμπόριο, τη βιοτεχνία, τη λιανική πώληση ακόμα κι από πόρτα σε πόρτα. Θέλω η τράπεζα αυτή να γίνει μια αγροτική τράπεζα και όχι μια τράπεζα που να ασχολείται με προϊόντα και φάρμες. Έτσι την ονομάζω Γκραμίν, που προέρχεται από τη λέξη γκραμ και σημαίνει «χωριό»

Οι πελάτες μας δεν χρειάζεται να μας δείξουν πόσο μεγάλο κεφάλαιο έχουν μαζέψει, ούτε πόση περιουσία έχουν, πρέπει να μας δείξουν πόσο φτωχοί είναι και πόσο λίγες αποταμιεύσεις έχουν.

Η μεγάλη μου έκπληξη είναι ότι η αποπληρωμή χρεών από ανθρώπους που δανείζονται χωρίς εγγύηση, είναι πιο καλή από αυτούς που δανείζονται με τη κατάθεση τεράστιων περιουσιακών στοιχείων σαν εγγύηση. Στην πράξη πάνω από 98% των δανείων αποπληρώνονται, επειδή οι φτωχοί ξέρουν πως αυτή είναι η μόνη ευκαιρία για να ξεφύγουν από τη φτώχεια τους. Δεν έχουν τίποτε άλλο που να μπορεί να τους στηρίξει. Αν δεν ξεπληρώσουν αυτό το χρέος πως θα επιβιώσουν; Από την άλλη αυτοί που έχουν τα χρήματα, δεν νοιάζονται για το τι θα γίνει αν δεν πληρώσουν το χρέος τους, αφού στα χέρια τους είναι να χειριστούν τους νόμους για δικούς τους σκοπούς. Αυτοί που είναι στις πιο χαμηλές βαθμίδες φοβούνται τα πάντα, γι' αυτό θέλουν να κάνουν σωστές δουλειές επειδή θεωρούν ότι έτσι πρέπει. Δεν έχουν επιλογές.

Στη δόμηση των δικών μας δανείων, διευθέτησα τις δόσεις αποπληρωμής να είναι τόσο μικρές που ο δανειζόμενος να μην προσέχει καν ότι τις πλήρωσε. Αυτός ήταν ένας τρόπος να υπερπηδηθεί το ψυχολογικό εμπόδιο του «να πληρώσει κανείς όλα αυτά τα χρήματα.» Αποφάσισα να κάνω τις δόσεις ημερήσιες. Έτσι ο έλεγχος θα ήταν πιο εύκολος και θα ήταν πιο προσιτό να βλέπω αμέσως, ποιος αποπληρώνει τακτικά και ποιος καθυστερούσε με τις αποπληρωμές του.

Θεώρησα επίσης πως αυτό, θα ενίσχυε την αυτοπειθαρχία αυτών που δεν είχαν δανειστεί ποτέ στη ζωή τους και θα τους έδινε την αυτοπεποίθηση ότι μπορούσαν να αντεπεξέλθουν. Έτσι σιγά-σιγά αναπτύξαμε δικό μας μηχανισμό δανεισμού αποπληρωμής και βεβαίως κάναμε πολλά λάθη στη διαδικασία.

Σήμερα καταλήξαμε σ' ένα απλό μηχανισμό αποπληρωμής, τον οποίο όλοι οι δανειζόμενοι κατανοούν σχεδόν αμέσως. Ετήσια δάνεια, ίσες εβδομαδιαίες δόσεις. Η αποπληρωμή αρχίζει μια βδομάδα μετά τη σύναψη του δανείου. Το επιτόκιο είναι 20% (πολύ πιο χαμηλό από αυτό των τοκογλύφων) και η αποπληρωμή είναι δύο τις εκατό τη βδομάδα για 50 εβδομάδες.

Έχουμε τώρα από 12000 υπαλλήλους σε 1112 υποκαταστήματα στη Μπαγκλαντες. Το προσωπικό συναντά περισσότερους από 2300000 πελάτες προσωπικά, κάθε βδομάδα στη πόρτα του σπιτιού

τους. Κάθε μήνα δίνουμε δάνεια του ύψους των \$35 εκατομμυρίων σε μικροσκοπικά δάνεια. Κατά τον ίδιο χρόνο εισπράτουμε το ίδιο ποσό σε αποπληρωμές.

Σταδιακά έχουμε συγκεντρωθεί στον δανεισμό, σχεδόν αποκλειστικά σε γυναίκες. Αν οι στόχοι της οικονομικής προόδου περιλαμβάνουν την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, την εξαφάνιση της φτώχειας, την δυνατότητα εργοδότησης και την μείωση της ανισότητας, τότε είναι φυσικό να αρχίσουμε από τις γυναίκες. Αποτελούν την πλειοψηφία των ανέργων και αυτών που είναι οικονομικά και κοινωνικά σε μειονεκτική θέση. Επειδή επίσης οι γυναίκες είναι πιο κοντά στα παιδιά αποτελούν το μέλλον του Μπαγκλαντες.

Δεν ήταν εύκολο. Η πρώτη και πιο σφοδρή αντίδραση προήλθε από τους συζύγους. Μετά από τους μουσουλμάνους θρησκευτικούς ηγέτες, τους επαγγελματίες ακόμη και από τη κυβέρνηση.

Το να είσαι φτωχός στη Μπαγκλαντες είναι σκληρό για όλους, αλλά είναι ακόμη πιο σκληρό να είσαι φτωχή γυναίκα. Όταν της δίνεται η ελάχιστη ευκαιρία, αγωνίζεται πιο σκληρά για να βγει από την φτώχεια.

Η ιστορία της ζωής της Αματζιάν Αμίνα, μιας από τις πρώτες μας πελάτισσες, δείχνει τι μπορεί να κάνει ο μικρο-δανεισμός για ένα ζητιάνο. Από τα έξι της παιδιά τα τέσσερα είχαν πεθάνει από την πείνα και τις αρρώστιες. Μόνο δυο θυγατέρες της απόμειναν. Ο άντρας της, πολύ πιο ηλικιωμένος από την ίδια ήταν άρρωστος. Για αρκετά χρόνια, ο άντρας της είχε ξοδεύσει τα πιο πολλά αποθέματα της οικογένειας, στην προσπάθεια του για να γιατρευτεί. Όταν ο άντρας της πέθανε, η Αμίνα είχε στ' όνομα της μόνο το σπίτι. Ζούσε εκεί και μέχρι τότε δεν είχε κανένα εισόδημα. Τα πεθερικά της προσπάθησαν να την διώξουν μαζί με τα παιδιά από το σπίτι, στο οποίο είχαν ζήσει για 20 χρόνια. Αυτή αρνήθηκε να φύγει.

Προσπάθησε να πωλήσει σπιτίσια γλυκίσματα και μπισκότα από πόρτα σε πόρτα. Όταν όμως επέστρεψε μια μέρα ανακάλυψε πως ο κουνιάδος της είχε πωλήσει την τσιγκινη στέγη του σπιτιού της και ο αγοραστής είχε ήδη αρχίσει να την μετακινεί. Επειδή η εποχή των βροχών είχε αρχίσει η Αμίνα δεν μπορούσε πια με το κρύο και τις βροχές να φτιάχνει και να πωλεί φαγητά. Ότι είχε τα χρησιμοποιούσε για να ταΐζει τα δυο παιδιά.

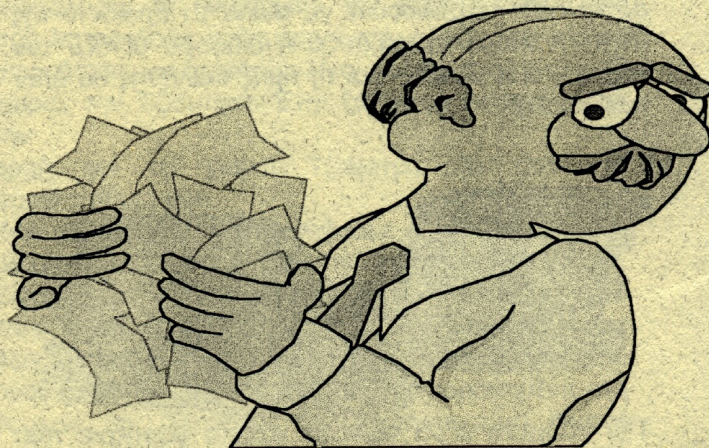
Επειδή ήταν περήφανη γυναίκα ζητιάνευε αλλά μόνο σε γειτονικά χωριά. Το σπίτι τώρα, χωρίς στέγη, άρχισε να καταστρέφεται από τις βροχές αφού οι τοίχοι ήταν πλινθόκτιστοι. Με την επιστροφή της μια μέρα, βρήκε το σπίτι να έχει καταρρεύσει κι άρχισε να φωνάζει: « Που είναι η κόρη μου; Που είναι το μωρό μου,» Βρήκε το πιο μεγάλο από τα παιδιά νεκρό κάτω από τα ερείπια του σπιτιού.

Όταν ο συνάδελφος μου Νουρτζιαχάν τη συνάντησε το 1976, κρατούσε το μοναδικό ζωντανό παιδί της στην αγκαλιά της. Ήταν πεινασμένη, τσακισμένη και απεγνωσμένη. Δεν υπήρχε καμιά πιθανότητα,

κανένας τοκογλύφος ούτε όμως και κανονική τράπεζα να της δανείσει κάτι. Με μικρά όμως δάνεια άρχισε να πλέκει καλάθια και παρέμεινε χρήστης της τράπεζας μέχρι το τέλος. Η κόρη της είναι τώρα μέλος της τράπεζας Γκραμήν.

Σήμερα έχουμε περισσότερες από δυο εκατομμύρια τέτοιες ιστορίες ζωής, μια για το κάθε μας μέλος.

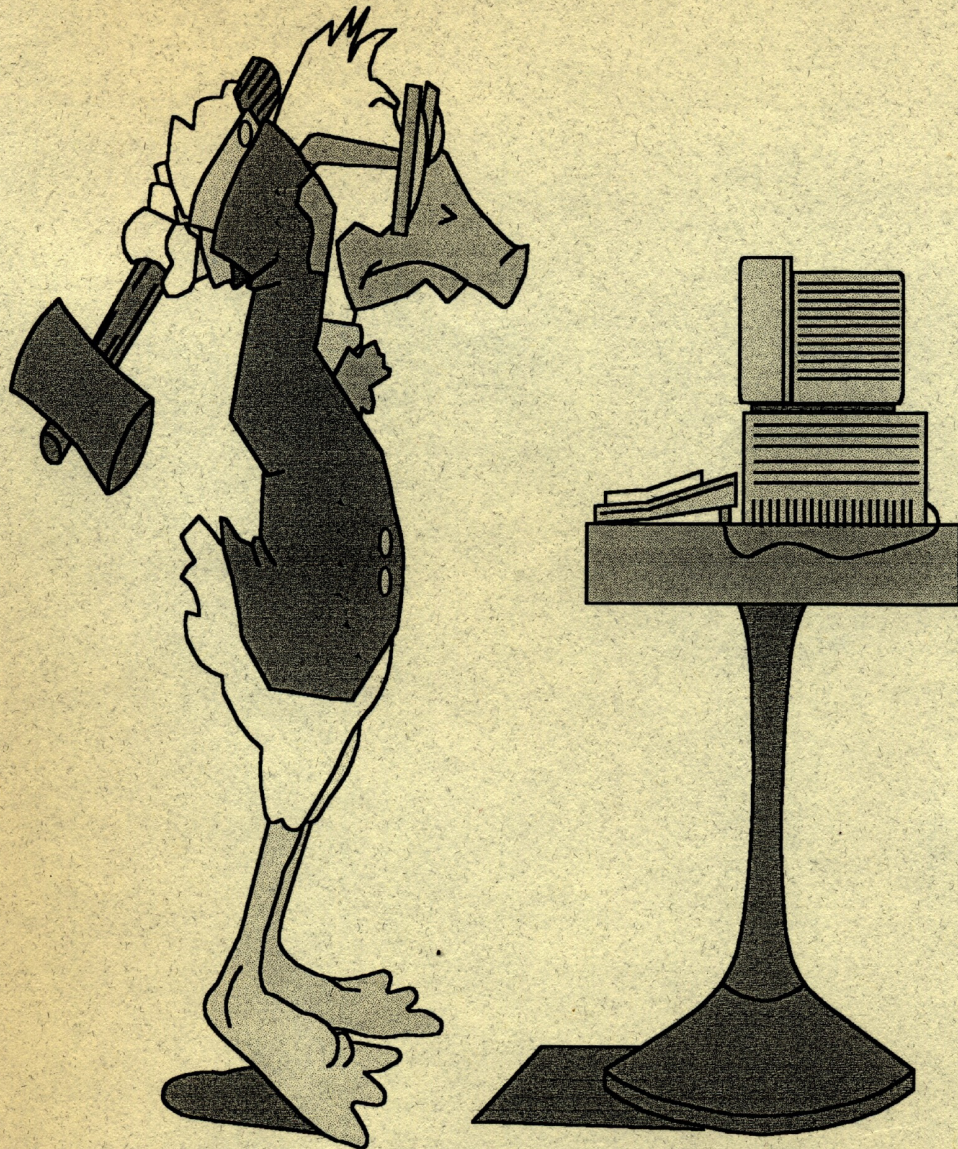
Από την εφημερίδα Εβδομαδιαίος Φύλακας έκδοση του Νοέμβρη 1998.

Στο περιοδικό Νέος Διεθνιστής (New International) έκδοση Δεκέμβρη 1998, κάτω από τον τίτλο « Τα μικρά δάνεια δεν είναι πανάκεια» εμφανίζεται μικρή είδηση, το περιεχόμενο της οποίας μπορεί να συνοψιστεί στα εξής.

1. Η Διεθνής Τράπεζα καθώς και μεγάλοι χρηματιστές όπως ο George Soros και ο Ted Turner εξέφρασαν υποστήριξη προς τη τράπεζα Γκραμήν, βλέποντας την σαν «πιο απαλή και ευγενική έκφραση του καπιταλισμού.»
2. Η Γκραμήν μπήκε στα αρχικά στάδια συνεργασίας με την μεγαλοεταιρεία γενετικής μηχανικής Μονσάντο, κατά την οποία αυτή θα έδινε \$ 250000 σαν δάνεια για να αγοράσουν οι αγρότες τα προϊόντα της. Μετά από λαϊκές πιέσεις η συμφωνία ναυάγησε.
3. Η Διεθνής Τράπεζα εξέφρασε τα σχέδια της για να δώσει δάνεια σε 100 εκατομμύρια φτωχές οικογένειες μέχρι το 2000.
4. Υπάρχουν ενδείξεις πως τα μικροδάνεια τελικά ελέγχονται από τους συζύγους, αδελφούς και άλλους άντρες της οικογένειας.
5. Μεγάλη έμφαση στα μικροδάνεια αποπροσανατολίζει επειδή οι ανάγκες για υγιεινές συνθήκες, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και οδικά δίκτυα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με μικροδάνεια.

Δημήτρης Αριστείδης

Αρχίσαμε να δημιουργούμε μια παρουσία δική μας στο διεθνές ηλεκτρονικό Δίκτυο (Internet), όπου μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας στην διεύθυνση:
oikologia@hotmail.com

Επίσης, αρχίσαμε να δημιουργούμε ιστοσελίδα με τα τεύχη του εντύπου μας. Το έργο είναι μεγάλο, και θα εκτιμούσαμε ότι βοήθεια θέλετε ή μπορείτε να μας δώσετε!

Οι “προοδευτικοί” σφαγείς των λαών:

Μπιλ Κλίντον

Πλανητάρχης,
προωθήθηκε στις εκλογές ως ο
“υποψήφιος του Κινήματος Ειρήνης”

Αλ Γκόρ

Αντί-Πρόεδρος ΗΠΑ,
προωθήθηκε στις εκλογές ως ο
“Πράσινος υποψήφιος”

Τόνυ Μπλαίρ

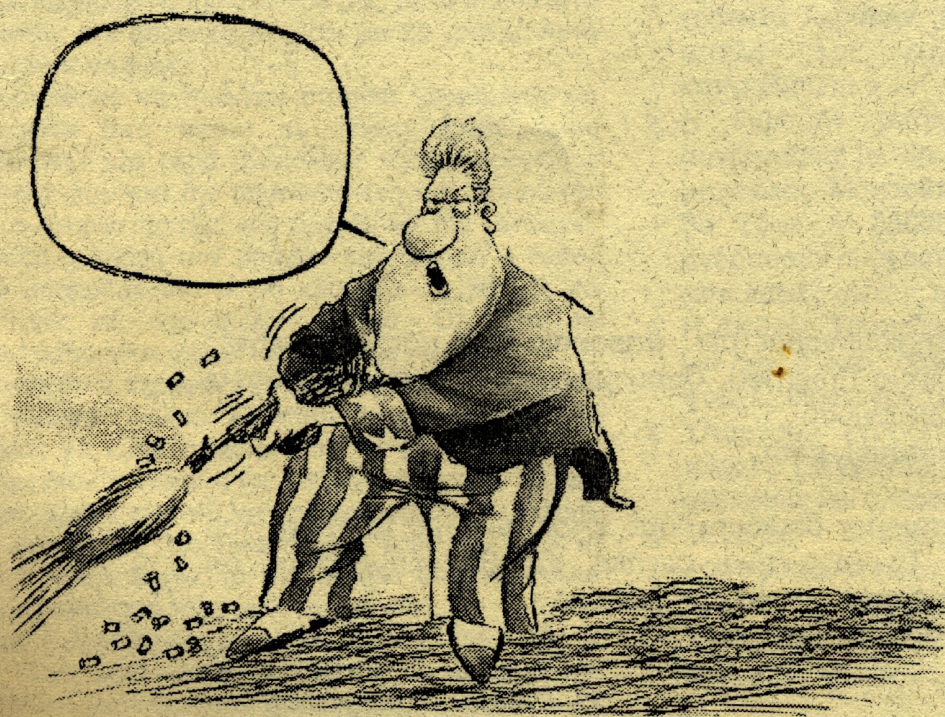
Πρωθυπουργός της Αγγλίας,
προωθήθηκε στις εκλογές ως ο
“Σοσιαλιστής υποψήφιος”

Γιόσκα Φίσιερ

Υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας,
ηγετικό στέλεχος των Πρασίνων

Όλα τα κόμματα της Κύπρου, ανεξαιρέτως, χαιρέτησαν την ανάληψη καθηκόντων από τους σφαγείς ως “νίκη της Αριστεράς”, νίκη των Πρασίνων”, “νίκη του Σοσιαλισμού”. Ουδεμία πολιτική παράταξη ανακοίνωσε αυτοκριτική για το πως ακριβώς αξιολόγησαν τότε τα πράγματα, και το πως τα “αναλύουν” σήμερα. Τώρα κόπτονται για την Σερβία και για τα δίκαια των λαών σε μαζικές θεατρικές παραστάσεις σε πλατείες και πρεσβείες. Λειτουργεί όμως έστω και μία τους πέρα από κούφια συνθήματα τα οποία μας σερβίρουν ως “πολιτική ανάλυση”;

Μαθαίνω να συμπληρώνω τα πολιτικά κενά.
Τι είπε ο Πλανητάρχης στους λαούς της Γης;

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Τεύχος 3ον * Άνοιξη '99